

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

A

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2013

PETRA ŽÍDKOVÁ

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

A

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

FAKULTA MANAGEMENTU V JINDŘICHOVĚ HRADCI

**SOCIÁLNÍ SÍTĚ JAKO NOVÝ FENOMÉN
TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE**

VEDOUcí PRÁCE:

Mgr. Procházka Miroslav, Ph.D.

Autorka:

Žídková Petra

ČESKÉ BUDĚJOVICE 2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci „Sociální sítě jako nový fenomén trávení volného času dětí a mládeže“ jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikačních prací theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Ve Strakoniciích dne 26. června 2013

.....
Žídková Petra

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu bakalářské práce Mgr. Miroslavu Procházkovi, Ph.D. za poskytnutí cenných rad a podnětů při zpracování mé bakalářské práce.

Dále pak mému manželovi a rodině, za jejich neskonalou trpělivost a podporu, nejen v době realizace této bakalářské práce, ale také v průběhu celého mého studia.

ANOTACE

Bakalářská práce na téma „ Sociální sítě jako nový fenomén trávení volného času dětí a mládeže“ se zabývá fenoménem sociálních sítí, popisuje pohledy na jejich vliv na děti a mládež a v praktickém výzkumu popisuje místo sociálních sítí v životě dětí a středoškolské mládeže.

V teoretické části se zabývá v obecnější rovině problematikou informační společnosti a zhodnocuje názory na proměnu společnosti pod vlivem nových informačních a komunikačních technologií. Dále porovná názory na potenciální vliv sociálních sítí na utváření a rozvoj osobnosti mladistvých, na jejich vyspívání, provádí konfrontaci životního stylu spojeného s komputerizací společnosti s názory na aktivní trávení volného času atd.

Vlastní výzkum je zaměřen na monitoring volného času mládeže v souvislosti se zachycením role sociálních sítí a s jejich potenciálním vlivem na oblasti života a vztahů (interakcí) respondentů. Důležitou otázkou je také zjištění vnímání nebezpečí a rizik „internetu“ a sociálních sítí dětmi a mládeží, pokoušela jsem se přitom postihnout rozdíly mezi pohledy žáků základních škol a studentů středních škol.

Klíčová slova: sociální sítě, facebook, děti, mládež, volný čas.

ABSTRACT

This bachelor thesis called "Social networks as a new phenomenon leisure activities for children and youth," explores the phenomenon of social networking, describes their views on the impact on children and young people in practical research describes the place of social networks in the lives of children and high school students.

The theoretical part deals more generally the issue of the information society and assesses views on the transformation of society under the influence of new information and communication technologies. To compare the views on the potential impact of social networks on the formation and development of personality of adolescents, their *vyspívání*, performs confrontation lifestyle associated with computerization of the views of the active leisure, etc.

Custom research is focused on the monitoring of free time for youth in connection with the capture of the role of social networks and their potential impact on the lives and relationships (interactions) of the respondents. An important issue is also the perception of danger and risk "Internet" and social networks children and youth, while I tried to capture the differences between the views of primary school pupils and secondary school students.

Keywords: social networks, facebook, children, youth, leisure.

OBSAH

ÚVOD.....	9
I. TEORETICKÁ ČÁST	
1. SOCIÁLNÍ SÍTĚ NA INTERNETU.....	11
1.1 FACEBOOK.COM.....	15
1.2 LIDÉ. CZ.....	16
1.3 SPOLUŽÁCI. CZ.....	17
2. KOMUNIKACE NA INTERNETU.....	19
2.1 POJEM KOMUNIKACE.....	19
2.2 JAZYK A TEXT V ELEKTRONICKÉ KOMUNIKACI.....	20
2.3 POZITIVA ON-LINE KOMUNIKACE	22
2.4 NEGATIVA ON-LINE KOMUNIKACE	23
3. VOLNÝ ČAS.....	25
3.1 VYMEZENÍ POJMU VOLNÝ ČAS.....	25
3.2 POHLEDY NA VOLNÝ ČAS.....	26
3.3 FAKTORY VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT	28
4. VLIV SOCIÁLNÍCH SÍTÍ NA MLÁDEŽ A VOLNÝ ČAS.....	30
II. PRAKTICKÁ ČÁST	
5. CÍLE A ÚKOLY PRAKTICKÉ ČÁSTI.....	33
5.1 PŘEDPOKLADY VÝZKUMU.....	33
5.2 METODA VÝZKUMU.....	33
5.3 VÝZKUMNÝ VZOREK.....	34

5.4 VYHODNOCENÍ A POPIS VÝSLEDKŮ VÝZKUMU.....	35
5.5 VYHODNOCENÍ VÝZKUMNÝCH PŘEDPOKLADŮ.....	60
III. ZÁVĚR.....	62
6. SEZNAM LITERATURY	63
7 SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ.....	64
8. SEZNAM TABULEK.....	66
9. SEZNAM GRAFŮ.....	67
10. SEZNAM OBRÁZKŮ.....	68
11. PŘÍLOHY.....	69

ÚVOD

Již po celá staletí, s objevem písma, se naši předkové snažili zaznamenávat své vědomosti, poznatky a životní zkušenosti, které chtěli v nezměnné formě uchovat a tak je předat svým potomkům a následujícím generacím. V současné době se stává novým, zlomovým okamžikem v životě každého z nás příchod a rozvoj komunikace elektronické, neboli virtuální. Zvláště s rozvojem sociálních sítí, jež se stávají novým fenoménem dnešní doby, vstupujeme do tohoto virtuálního světa i my, jako živé bytosti, se všemi svými zážitky, prožitky, historií, radostmi i problémy a stáváme se jeho nedílnou součástí. V nitru sociálních sítí si vytváříme jakousi svou identitu. Ta se skládá ze dvou složek, z naší sociální a z virtuální. Přinášíme a dále zde rozvíjíme svůj sociální kapitál.

Virtuální komunikace a sociální sítě mají bezpochyby spousty předností, skrývají velký potenciál, ovšem ať již chceme či ne skrývají i velká rizika, zvláště pro naši mladou generaci. Mladí lidé se přihlašují a vstupují do nejrůznějších komunit, aniž by mnohdy byli v tomto směru dostatečně socializováni.

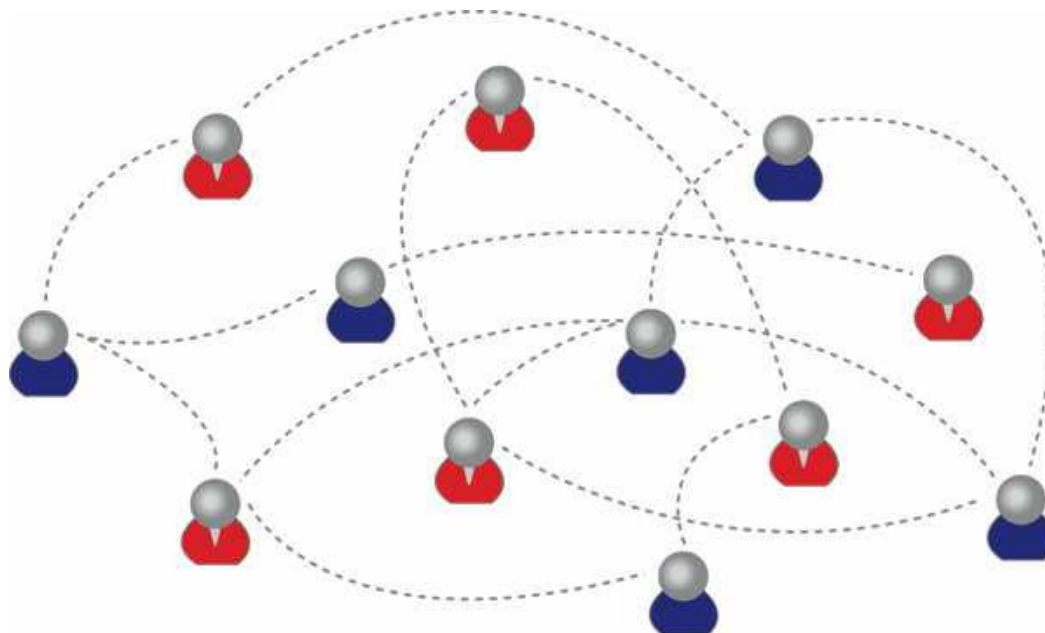
Ve své bakalářské práci s názvem „Sociální sítě jako nový fenomén trávení volného času dětí a mládeže“ se budu v teoretické části snažit rozebrat několik nejpoužívanějších sociálních portálů současné mládeže, postihnout to jak sociální sítě působí na vývoj a rozvoj osobnosti dětí a mladých lidí, zda a jakým směrem formují utváření jejich hodnotového vnímání světa a především do jaké míry ovlivňují jejich volný čas.

Praktická část bakalářské práce se bude opírat o výzkum mezi dětmi druhého stupně základní školy a mládeží středoškolského věku, se snahou zjistit to, jak moc sociální sítě zasahují do jejich osobního života a ovlivňují tak trávení jejich volného času.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. SOCIÁLNÍ SÍŤE NA INTERNETU

S pojmem sociální síť se setkáváme již v sociologii, odkud pochází, a kde je touto terminologií označována struktura skupin lidí, kteří jsou propojeni vzájemnými vazbami. S rozvojem internetu se stává fenoménem dnešní doby sociální síť virtuální, jež umožňuje lidem obousměrnou komunikaci, bez ohledu na hranice a vzdálenost.¹

Obr. 1. Schéma propojení vazeb mezi uživateli sociální sítě

Zdroj: http://dspace.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/15216/mrkva_2011_dp.pdf?sequence=1

Sociální síť, anglicky „social network“, označována také jako síť společenská či komunitní, je specifická internetová služba určená pro propojené skupiny lidí neboli komunity, jež spolu komunikují prostřednictvím určitých webových stránek na internetu. Ve virtuálních sítích si registrovaní členové vytváří osobní, firemní, veřejný, či částečně veřejný profil, navzájem zde sdílí svá data, informace, záliby, fotografie, videa, komunikují spolu prostřednictvím zpráv či chatů. Komunikace mezi uživateli sociálních sítí může probíhat soukromně – mezi dvěma uživateli, nebo hromadně – mezi uživatelem a určitou skupinou, kterou spojují společné

¹ NÝVLTOVÁ, T., Sociální síť. Kisk. [online]. 18. 06. 2010. [cit. 2011-08-09]. Dostupné z WWW: <http://kisk.phil.muni.cz/wiki/Soci%C3%A1ln%C3%AD_s%C3%ADt%C4%9B>

se o napodobeninu Friendster.com. a o první sociální síť podporující internetový marketing.⁴ Kromě klasických profilů se na MySpace nacházejí i profily hudebníků, filmařů nebo herců z celého světa. Kvůli ochraně dětí je server přístupný pouze lidem starším 14 let. Tato síť si velmi rychle získala velkou oblibu, a to především v USA a v ostatních anglicky mluvících zemích. MySpace má svůj vlastní Instant Messenger MySpaceIM - samostatný program pro operační systém Windows. Kromě klasických funkcí InstantMessengeru umí navíc informovat o událostech na MySpace – upozorňuje na příchod soukromých zpráv, komentářů, žádostí o přátelství a umožňuje sdílení videí, činnost diskusních skupin, blogů, seznamky, a chatu. Server MySpace se držel dlouhou dobu na pomyslné špici sociálních sítí, postupem času byl ovšem překonán novou vznikající službou Facebook a poté dalšími sítěmi.⁵

Ve stejném roce jako MySpace vznikla i profesní sociální síť LinkedIn. Jedná se o specializovanou sociální síť, kde se setkávají profesionálové všech možných oborů a komunikují mezi sebou. Služba byla založena v prosinci roku 2002 a spuštěna v první třetině dalšího roku. V současné době je zde registrovaných více než 120 milionů uživatelů z více než 196 zemí. Služba je zaměřená na profesionály a podnikatele, kteří si zde vyměňují své zkušenosti a komunikují v rámci svých pracovních zájmů. Obecně se dá říci, že uživatelé serveru LinkedIn jsou vzdělanější než uživatelé jakékoliv jiné sociální sítě. Síť je s úspěchem používána jak malými firmami, tak i velkými korporacemi.⁶

V roce 2004 vzniká, pro nás v současnosti nejznámější a nejrozšířenější sociální síť s názvem Facebook, jemuž se budeme v následující podkapitole věnovat více. V roce 2006 byl založen Twitter, sociální síť, která slouží především pro mikrology, tj. posílání krátkých textových zpráv obsahujících maximálně 140 znaků, jež se následně zobrazí na veřejném profilu uživatele. Díky jednoduchosti svého rozhraní a ovládání si brzy získal velkou oblibu uživatelů a v současné době disponuje s více než 200 miliony uživatelů z celého světa, kteří

⁴ BORNOVÁ, L. ÚVOD DO SOCIÁLNÍCH SÍTÍ – IBM. [online]. 7.12.2011. [cit. 2013-06-12]. Dostupné z https://www.ibm.com/developerworks/community/wikis/home?lang=en#!/wiki/W2ee553718f13_4825_b4e6_343b81350b95/page/%C3%A9vod%20do%20soci%C3%A1ln%C3%ADch%20s%C3%ADt%C3%AD

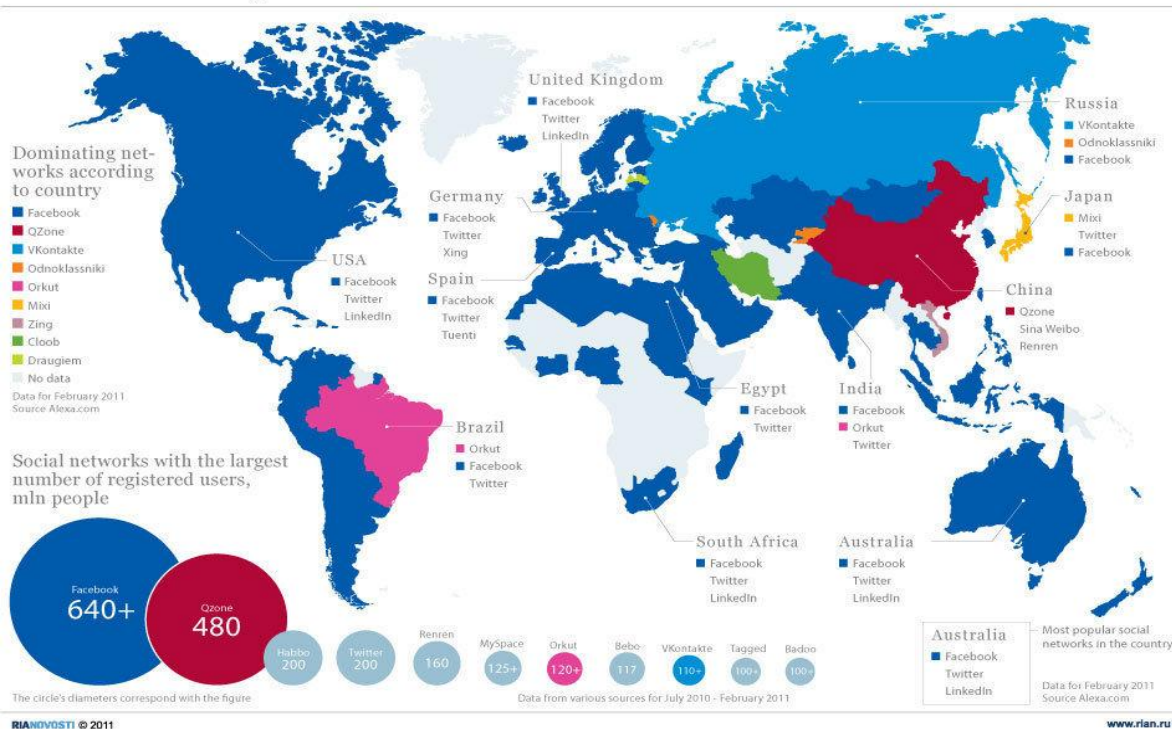
⁵ WIKIPEDIE.CZ, MySpace, [online] Dostupné na: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Myspace>

⁶ Bc. MRKVA A., Diplomová práce, Bezpečnostní rizika internetových sociálních sítí, [online] 2011. Dostupné z http://dSPACE.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/15216/mrkva_2011_dp.pdf?sequence=1

denně vygenerují přes 400 milionů krátkých textových zpráv a miliardu vyhledávacích dotazů.⁷

Nejmladší ze všech sociální sítí je Google+, jejímž majitelem a provozovatelem je společnost Google. Tato sociální síť byla spuštěna 28. června 2011. Filozofie této sociální sítě je založena na napodobení sdílení informací stejně jako v reálném životě. Tato myšlenka spočívá především v možnosti kontrolovat veškerou svou činnost ve společnosti, kdy se může člověk svobodně rozhodnout, komu poskytne které informace a za jakých podmínek. Funkce se jmenuje „Kruhy“ a dovoluje uživateli tvořit si seznamy lidí, kdy každému kruhu přiřadí různá práva. Je tak skutečně zajištěna kontrola nad přístupem ke svým datům, která respektuje přání svých uživatelů, stejně jako je to v reálném životě. Server Google+ spojuje veškeré možné služby poskytované společností Google, YouTube, Email, Picasa, Google Profiles – nástroj pro prezentování své osoby na internetu a Google Buzz – nástroj pro tvorbu mikrologů a sdílení informací jakéhokoli druhu.⁸

The world map of social networks

Obr. 3 Oblíbenost jednotlivých druhů sociálních sítí ve světě

Zdroj: <http://en.rian.ru/infographics/20110228/162792394.html>

⁷ Bc. MRKVA A., Diplomová práce, Bezpečnostní rizika internetových sociálních sítí, [online] 2011. Dostupné z http://dspace.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/15216/mrkva_2011_dp.pdf?sequence=1

⁸ Bc. MRKVA A., Diplomová práce, Bezpečnostní rizika internetových sociálních sítí, [online] 2011. Dostupné z http://dspace.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/15216/mrkva_2011_dp.pdf?sequence=1

1.1 FACEBOOK. COM

Facebook je rozsáhlý společenský webový systém sloužící především k tvorbě sociálních sítí, komunikaci mezi uživateli, sdílení multimediálních dat, udržování vztahů a zábavě.⁹ Sociální síť Facebook, jehož ústředním mottem se stalo heslo „Facebook vám pomáhá spojit se a sdílet s lidmi ve vašem životě“, byla založena roku 2004 Markem Zuckerbergem, studentem Harvardské univerzity, a jeho dvěma spolubydlicími Dustinem Moskovitzem a Chrisem Hughesem. Jejich snem a vizí bylo vytvořit největší společenský web na světě a propojit tak přes internet miliony lidí. Tento jejich nový projekt byl zpočátku koncipován jako komunitní systém určený studentům Harvardu, s cílem usnadnit nově přicházejícím studentům orientaci v univerzitním životě. Zanedlouho ale byla síť zpřístupněna i uživatelům, kteří studovali na ostatních amerických univerzitách. Od roku 2006 byl umožněn přístup na tento komunitní server zástupcům velkých obchodních firem a 11. srpna 2006 se otevřely brány Facebooku všem uživatelům starším třinácti let.¹⁰

Obr. 4 Logo sociální sítě Facebook, Zdroj: www.Facebook.com

Chceme-li získat svůj vlastní účet na sociální síti Facebook, stačí se jednoduše zaregistrovat na webové stránce www.facebook.com. Poté si můžeme vyplnit svůj profil s veškerými jeho detaily, profilovým obrázkem a dalšími náležitostmi. Také lze nastavit soukromí našeho účtu, můžeme se připojovat k různým skupinám, získávat nové přátele a komunikovat s nimi. Komunikace probíhá různými způsoby – přidáním příspěvku na virtuální zed', prostřednictvím zpráv, které mají podobnou formu jako e-maily, či pomocí chatu. Po vytvoření sítě přátel, na jejíž bázi je založeno celé fungování Facebooku, s nimi můžeme navzájem sdílet své zážitky, fotografie, události, videa, používat hry, aplikace, kvízy a testy, které nabízí.¹¹

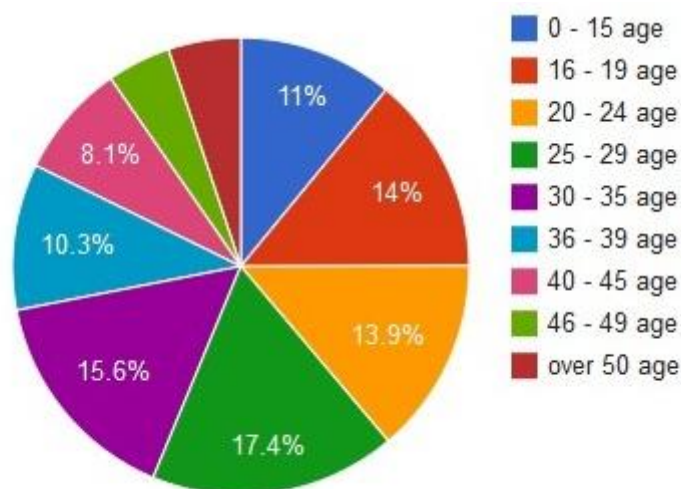
⁹ PROCHÁZKA, D. *První kroky s internetem*. 3. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 108 s. ISBN 978-80-247-3255-8.

¹⁰ FACEBOOK.COM. *Historie Facebooku* [online]. 2011. [cit. 2011-06-21]. Dostupné z WWW: <http://www.facebookonline.cz/historie-facebooku/>

¹¹ PROCHÁZKA, D. *První kroky s internetem*. 3. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 108 s. ISBN 978-80-247-3255-8.

Předností této virtuální sociální sítě je její velká rozšířenost, jak u nás, tak po celém světě, jednoduchá grafika a snadná možnost vytvářet si vlastní seznamy přátel, s nimiž můžeme být neustále v kontaktu. Jako negativum můžeme zmínit snadný návyk na této sociální síti.

Podle údajů Zoomsphere se v současné době počet českých uživatelů Facebooku pohybuje okolo 3,6 milionů. Koláčový graf níže pak uvádí jejich věkové rozložení.¹²

Graf 1: Věkové rozložení uživatelů Facebooku v ČR

Zdroj: www.m-journal.cz/

1.2 LIDÉ.CZ

Lidé.cz je česká sociální síť provozovaná portálem Seznam.cz. V rámci jeho služeb je sjednocen přístup pomocí jednoho uživatelského jména a hesla. Uživatelé tak mají ihned po registraci do jakékoliv služby Seznam.cz přístup také do sociální sítě Lide.cz.¹³

Obr. 5 Logo serveru Lidé.cz, Zdroj: www.Lidé.cz

¹²MARKETING JOURNAL.CZ [online] Dostupné na WWW:http://www.m-journal.cz/cs/aktuality/jaky-je-skutecny-pocet-ceskych-uzivatelu-facebooku_s288x9161.html

¹³Bc. MRKVA A., Diplomová práce, Bezpečnostní rizika internetových sociálních sítí, [online] 2011. Dostupné z http://dspace.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/15216/mrkva_2011_dp.pdf?sequence=1

Tato sociální síť vznikla v roce 1997 a zpočátku se zaměřovala na vyhledávání e-mailových adres. V současné době, poté co prošla celkovou proměnou a modernizací je rozložena do několika kategorií obsahujících chat, diskusní fóra, seznamku, a blogy. Umožňuje nám vyhledávání osob na základě zadaných kritérií, jako jsou věk, pohlaví a oblast. Na tomto serveru spolu mohou uživatelé komunikovat prostřednictvím textových a hlasových zpráv. Zvláště velký prostor je zde vyhrazen především fotogalerii uživatelů a videím, která si mohou uživatelé přidat do svého profilu ze Stream.cz. Server Lidé.cz nabízí kromě komunikace, zábavy a prezentování své osoby také online jazykové a počítačové kurzy.

Předností této sociální sítě, která je využívána především mladší generací ve věkovém rozhraní 15-25 let, je přehledná a jednoduchá grafika spolu se snadným vyhledáváním v nabídnutých sekcích. Jedná se o sociální síť otevřenou – profily uživatelů můžeme procházet bez jakékoli registrace.¹⁴

1.3 SPOLUŽÁCI.CZ

Spolužáci.cz je jedním z nejstarších internetových komunitních serverů u nás. Jeho koncepce je zaměřena na setkávání spolužáků právě studujících i absolventů. Jsou v něm zahrnuty všechny stupně vzdělání kromě vysokých škol, tj. od základních škol po střední školy a učiliště. Další členění je realizováno formou vytváření jednotlivých tříd jednotlivých škol a v následném přihlašování žáků do těchto tříd. Poté pak spolu mohou spolužáci v rámci třídy mezi sebou komunikovat a vyměňovat si data.¹⁵

Obr. 6 Logo serveru Spolužáci.cz

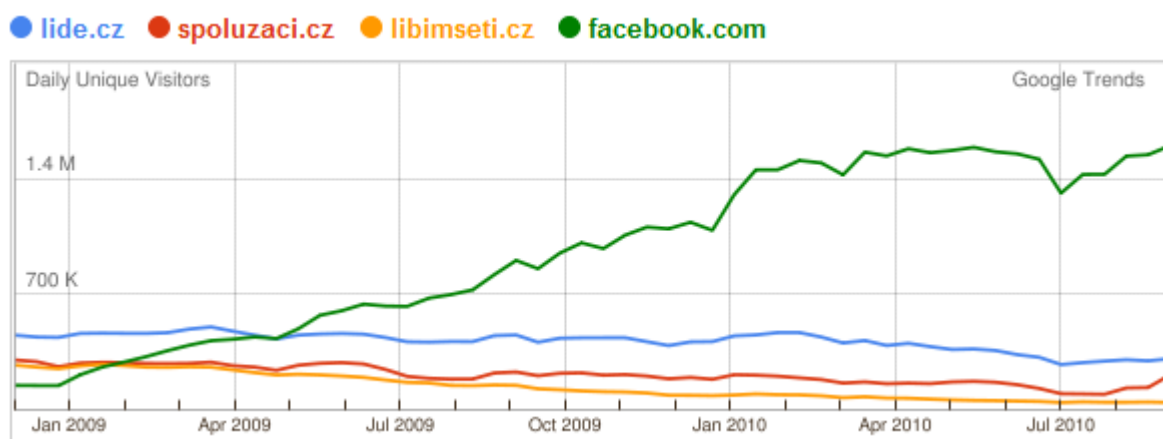
Zdroj: www.Spoluzaci.cz

¹⁴ MARTÍNEK, O. *Lide..cz*. Irecenze.net [online]. 08. 12. 2009.[cit. 2011-06-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.irecenze.net/lide-cz/>>

¹⁵ SPOLUŽÁCI. CZ [online]. 2011 [cit. 2011-06-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.spoluzaci.cz/>>

Roku 2004 koupila tento komunitní projekt společnost Seznam.cz, a začlenila jej mezi své služby. Koncept sítě byl zachován, vzhled však prošel kompletní modernizací. Každá škola má třídy, kterým je po jejich vytvoření přidělen identifikátor (ID), pomocí kterého je možné ke třídě snadno přistupovat bez zdlouhavého hledání. Školy jsou rozděleny do měst a obcí, kde se nachází, následuje další členění do okresů. Pokud uživatel hledá konkrétní třídu, nejsnazší cestou je pokud zná ID třídy.

Další variantou je vyhledání požadované školy v hierarchiích okresů a měst. Pokud chceme vyhledat konkrétního spolužáka, můžeme použít vyhledávací formulář, kde je možné zadat jeho jméno, příjmení, okres a rok ukončení studia. Každá třída má svého správce, který má na starost administrativní správu dané třídy spolužáků. Jeho úkolem je například schvalování žádostí o vstup do třídy či určení kontrolní otázky, jejímž prostřednictvím je po správném zodpovězení umožněn vstup do třídy.¹⁶

Graf 2: Porovnání růstu sociálních sítí v ČR

Zdroj <http://www.pooh.cz/pooh/a.asp?a=2016413>

¹⁶ Bc. MRKVA A., Diplomová práce, Bezpečnostní rizika internetových sociálních sítí, [online] 2011. Dostupné z http://dSPACE.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/15216/mrkva_2011_dp.pdf?sequence=1

2. KOMUNIKACE NA INTERNETU

2.1 POJEM KOMUNIKACE

Pedagogický slovník formuluje definici komunikace doslova jako: „*Sdělování, dorozumívání. Z pedagogického hlediska je důležitá sociální komunikace, tj. sdělování a dorozumívání mezi lidmi. Mívá tuto strukturu: mluvčí – záměr sdělení – formulace sdělení – vlastní sdělení – posluchač – interpretace obsahu a záměru mluvčího – reakce posluchače. Sociální komunikace vytváří základní souvislosti mezi hlavními stránkami sociálního styku lidí: mezi činností, interakcí a společenskými vztahy.*“¹⁷

Obecně můžeme o komunikaci říci, že se jedná o proces sdělování informací, dorozumívání a interpretace sebe sama, lidí kolem nás a vzájemných vztahů.

Komunikaci elektronickou, neboli virtuální, potom můžeme definovat jako: „*interakci, která probíhá prostřednictvím elektronického média, tedy v elektronické podobě.*“¹⁸

„*Internet jako relativně nové médium hluboce ovlivnil zažitě trendy v komunikaci. Vytvořením zvláštního prostoru označovaného také jako kyberprostor člověk rozšířil své působení za hranice hmotného světa. Vzniklo tak místo, kde platí jen vybrané zásady normální reálné komunikace, a dokonce se tu objevují i zákonitosti zcela nové.*“¹⁹

„*Především však vzniká nová dimenze sociálna, nové sociální entity, nové formy sociálního života. Virtuální komunity produkují virtuální sociální normy, hodnoty, formy komunikace.*“²⁰

Díky neustálému, pokrokovému rozvoji lidské společnosti, civilizace a moderních technologií, se stále více rozšiřuje škála možností komunikace mezi lidmi. Můžeme spolu komunikovat virtuálně, bez ohledu na vzdálenost.

¹⁷ PRŮCHA, J. a kol. *Pedagogický slovník*. 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 1995. 292 s. ISBN 80-7178-029-4.

¹⁸ ŠMAHEL, David. Komunikace adolescentů v prostředí internetu. *Československá psychologie : Časopis pro psychologickou teorii a praxi*. 2003, roč. XLVII, č. 2, s. 144-156.

¹⁹ PÍRKO, M. *Proč je komunikace na Internetu jiná Lupa.cz* [online]. 19. 10. 2007. [cit. 2011-06-28]. Dostupné z WWW: <<http://www.lupa.cz/clanky/psychologicke-aspekty-internetove-komunikace/>>

²⁰ SAK, P., aj. *Člověk a vzdělání v informační společnosti*. Praha: Portál, 2007. s. 256

Elektronickou komunikaci můžeme dělit na komunikaci:

- synchronní
- asynchronní.

Synchronní – současná - komunikace probíhá v momentě, kdy jsou osoby, jenž spolu vedou rozhovor připojeny k internetu ve stejný okamžik, pouze na jiných místech. Mezi typy komunikace tohoto druhu se také používá výraz, že „komunikace v reálném čase, tedy on-line“. Patří sem chaty, ICQ, email, diskusní skupiny, telefonování přes Skype a jiné hlasové nebo videokonference.

Asynchronní – nesoučasnou - komunikací označujeme naproti tomu typ elektronické komunikace, kdy není potřeba, aby osoby, které spolu komunikují, byly u počítače ve stejnou dobu. Zanechávají si vzkazy, které si vyzvednou a přečtou až po připojení na internet a následně na ně odpovídají. Příkladem této komunikace je například email nebo nejrůznější webové nástěnky.²¹

2.2 JAZYK A TEXT V INTERNETOVÉ KOMUNIKACI

Elektronická komunikace má své specifické a většinou velmi neformální jazykové prostředky. Do psaného projevu vnáší nové prvky, které před nástupem informačních technologií neexistovaly a jež mají za úkol především zrychlení této komunikace. Příkladem jsou různé zkratky, tzv. akronymy, které nahrazují rozsáhlejší slovní spojení. Jsou typické zejména pro sociální sítě, chaty a blogy. Akronymy se zpravidla vytvářejí z počátečních písmen slov.²²

Přehled nejpoužívanějších zkratk a jejich význam:

lol - Laughing out loud - Hlasitě se směju

²¹ ŠMAHEL, D. *Psychologie a internet: děti dospělými, dospělí dětmi*. Praha: Triton, 2003.

²² KOPECKÝ, K. *Moderní trendy v elektronické komunikaci*. Olomouc: Hanex, 2007.

rofl - Rolling on the floor laughing - Směji se, až se z toho válím po podlaze

omg - Oh my God - Ach můj Bože!

asap - As soon as possible - Co nejdříve to bude možné

btw - By the way - Mimochodem

np - No problem - Žádný problem

brb - Be right back - Jsem hned zpět

thx - Thanks - Děkuju

fyi - For your information - Pro tvou informaci

mtmr – mám tě moc rád/ráda

nz – není zač

mmnt – moment

dd - dobrý den

jj - jo jo (souhlasím)

z5 - zpět

Dalším typickým znakem textového projevu v elektronické komunikaci jsou tzv. emotikony (hovorově smajlíci, z angl. „smile“ - úsměv). Mají za cíl vyjádřit naše aktuální emoce a nálady, které v běžné komunikaci „tváří v tvář“ vyjadřujeme tónem svého hlasu, mimikou a gesty. Skládají se z interpunkčních a speciálních znaků. I přesto, že emotikonů existuje poměrně mnoho druhů a další se neustále vyvíjí, většina internetové populace se omezuje pouze na dva základní typy vyjadřující kladnou nebo zápornou emoci.²³

Nejčastěji používané emotikony:

:-) Usmívám se, mám radost

:-(Mračím se, jsem smutný

:-D Směji se, je to vtipné

:-* Posílám pusu

;-) Mrkám, nebo myslím něco ironicky

:-P Vyplazuji jazyk

:-O Divení se, překvapený výraz

²³ ŠMAHEL, D. *Psychologie a internet: děti dospělými, dospělí dětmi*. Praha: Triton, 2003.

2.3 POZITIVA ON-LINE KOMUNIKACE

- **Globálnost**

Díky internetové komunikaci se nám otevřela možnost komunikovat s lidmi z celého světa. Ať už se jedná o naše blízké, přátele, či rodinu, nebo zcela cizí lidi z nejrůznějších zemí, s nimiž máme možnost procvičit a zdokonalit si některý ze světových jazyků, dozvědět se něco o jejich zemích, zvycích a podobně.

„...hranice států i jejich geografická poloha je pro uživatele internetu nepodstatná. Prakticky odkudkoliv se můžete připojit a komunikovat s lidmi, kteří jsou na opačném konci světa. Podstatné je to zejména pro lidi se specifickými zájmy či potřebami. V jejich okolí často není snadné najít někoho, kdo by s nimi sdílel tyto odlišnosti.“²⁴

- **Rychlost**

Rychlost internetové komunikace je bezpochyby jeho hlavní a největší výhodou. V pohodlí svého domova můžeme odeslat zprávu během několika málo vteřin, což nám vytváří příjemný pocit vědomí, že se s určitým člověkem můžeme spojit kdykoliv chceme. Je v pro nás podstatě „pořád přítomný“. V této komunikaci si navíc sami si určujeme tempo odepisování a odpovídání.

- **Rovnost statusu**

Tato další výhoda spočívá v tom, že všichni lidé, kteří spolu prostřednictvím různých internetových služeb a sítí komunikují, mají stejné příležitosti. Díky možné absenci vizuálního kontaktu zde odpadávají jevy jako diskriminace a předsudky a vládne zde tzv. „internetová demokracie“.

- **Anonymita**

Touto anonymitou nerozumíme anonymitu úplnou, neboť jakýmkoli svým užíváním internetu za sebou zanecháváme jisté stopy - IP adresu počítače - podle které dokáže každý zkušenější počítačový odborník zjistit, z jakého konkrétního místa komunikace probíhá.

²⁴ DIVÍNOVÁ, Radana. *Cybersex : Forma internetové komunikace*. Praha : TRITON s.r.o., 2005. 167 s. ISBN 80-7254-636-8. – str.27

„Pokaždé, když zadáváte nějaký požadavek (chcete si prohlédnout stránku, stáhnout soubor, vyhledat frázi), váš počítač se ohlásí dotazovanému serveru asi takto: Nazdar, já jsem ten a ten počítač, přicházím z téhle stránky a chtěl bych, abys mi poslal na tu a tu IP adresu tenhle dokument. Server si celou tuto konverzaci zaznamená do logovacího souboru a požadavek vyřídí dle svých možností (kladně nebo záporně). V logu bude zaznamenán čas události, IP adresa počítače, který požadavek podal, typ a cíl požadavku, případně další věci.“²⁵

Internetová anonymita nám spíše umožňuje upřímně, otevřeně a bez zábran mluvit, reagovat na různé druhy témat a projevovat svobodně své pocity a názory.²⁶

2.4 NEGATIVA ON-LINE KOMUNIKACE

- **Nejistá identita**

Fakt, že internetová komunikace je omezena především na psaný text, v sobě skrývá nebezpečí pravosti skutečné identity osoby, s kterou komunikujeme. Ve virtuálním prostředí je velmi snadné lhát a svou identitu měnit.

- **Neverbální komunikace**

Absence možnosti vidět při komunikaci svůj protějšek nám nedovoluje tzv. čtení mezi řádky, které můžeme při komunikaci verbální vypořadovat z jeho mimiky, gest a z jeho bezprostředních reakcí.

„Elektronická komunikace není pro člověka přirozená – zbavuje totiž účastníky možnosti pozorovat tvář a pohyby těla partnera, které vyjadřují nonverbální složku komunikace.“²⁷

²⁵ Míra anonymity na internetu. *Absolut Beginner on WWW* [online]. 3003 [cit. 2009-03-14]. Dostupný z WWW: <<http://www.abowe.brbla.net/1-kapitola-uzivatelske-minimum/bezpecnost-zaklady/anonymita-na-internetu.php>>.

²⁶ ŠMAHEL, David. *Psychologie a internet: děti dospělými, dospělí dětmi*. Praha : TRITON s.r.o., 2003. 158 s. ISBN 80-7254-360-1.

- **Závislost**

Dalším stále se rozšiřujícím nebezpečím využívání informačních technologií je snadná závislost na nich. Ta může být zcela srovnatelná se závislostí na hracích automatech. U závislých jedinců se projevují v době, kdy zrovna nemohou být u počítače, klasické abstinční příznaky jako nervozita, náladovost, vznětlivost, agrese a změna nálad. Ve velmi vážných případech je závislý schopen ztratit kvůli počítači i svého životního partnera, zaměstnání, či dokonce celou rodinu.

„Velmi časté používání domácího počítače – zejména vysedávání u internetu - statisticky významně koreluje s poklesem uživatelské komunikace s ostatními členy rodiny a se snížením počtu lidí, kteří aktuálně patří do jeho (fyzického) sociálního kruhu. Dále byl prokázán nárůst depresivních pocitů a prožitků osamělosti.“²⁸

- **Zdravotní potíže**

Jako příklad jednoho z posledních negativ přílišného využívání moderních technologií a on-line komunikací je jejich vliv na omezenou fyzickou aktivitu uživatelů. On-line komunikace představuje dlouhé vysedávání u počítače, kdy se u nás postupem času mohou projevit bolesti nebo pálení očí, bolesti zad a otoky nohou. Navíc čas strávený u počítače utíká mnohem rychleji než normálně a člověk si mnohdy neuvědomí, že nedodrжуje např. pitný režim a tím narušuje svou správnou životosprávu.²⁹

²⁷ RYBKA, Michal, MALÝ, Ondřej. *Jak komunikovat elektronicky*. Praha : Grada Publishing, s.r.o., 2002. 92 s. ISBN 80-247-0208-8. -str.20

²⁸ VYBÍRAL, Zbyněk. Mění se lidská psychika v éře internetu?. *Psychologie DNES*. 2001, roč. 7, č. 3, s. 16-19.

²⁹ DIVÍNOVÁ, Radana. *Cybersex : Forma internetové komunikace*. Praha : TRITON s.r.o., 2005. 167 s. ISBN 80-7254-636-8. – str.27

3. VOLNÝ ČAS

3.1 VYMEZENÍ POJMU VOLNÝ ČAS

Pojem volný čas můžeme definovat jako: „Čas, s kterým člověk může nakládat podle svého uvážení a na základě svých zájmů. Volný čas je doba, která zůstane z 24 hodin běžného dne po odečtení času věnovaného práci, péči o rodinu a domácnost, péči o vlastní fyzické potřeby (včetně spánku).“³⁰

B. Hofbauer chápe volný čas také jako: „ čas, kdy člověk nevykonává činnosti pod tlakem závazků, jež vyplývají z jeho sociálních rolí, zvláště dělby práce a nutnosti zachovat a rozvíjet svůj život. Někdy se vymezuje jako čas, který zbývá po splnění pracovních i nepracovních povinností.“³¹

Volný čas má v životě každého z nás velmi důležitý význam. Napomáhá k revitalizaci organismu a k obnově sil, které ztrácíme při povinných pracovních činnostech. Je to časový prostor, který nám umožňuje svobodnou volbu činností a napomáhá k tomu, abychom svůj život prožívali radostněji, mnohostranněji a kulturněji. Volný čas plní funkci odpočinku, zábavy a sebevzdělávání.³²

Mezi hlavní funkce volného času řadíme:

- **odpočinek** – posiluje náš imunitní systém a může nám přidat až několik let života. Je to tzv. regenerace pracovní, fyzické a psychické síly.
- **zábavu** – neboli tzv. regeneraci duševních sil. Zábava člověku přináší radost, uspokojení a hlavně oddech. Umožňuje nám také jistý únik ze všedních stereotypních záležitostí.
- **rozvoj osobnosti** – což můžeme chápat také jako spoluúčast na vytváření kultury.³³

³⁰ PRŮCHA, J. a kol. *Pedagogický slovník*. 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 1995. 292 s. ISBN 80-7178-029-4.

³¹ HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004. 176 s. ISBN 80 – 7178 – 927 - 5

³² VESELÁ, J. *Jak ve volném čase? I. díl*. Vysoká škola pedagogická v Hradci Králové, Gaudeamus, 1997. 121 s. ISBN 80 – 7041 – 146 – 5

³³ HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004. 176 s. ISBN 80 – 7178 – 927 - 5

3.2 POHLEDY NA VOLNÝ ČAS

Na problematiku volného času je možno pohlížet z několika hledisek. Kniha *Pedagogika volného času* jich uvádí pět:

- Pohled pedagogický a psychologický;
- zdravotně – hygienický;
- sociologický a sociálně – psychologický;
- ekonomický;
- politický.³⁴

Pohled pedagogický a psychologický

„Pedagogické ovlivňování volného času by mělo podporovat aktivitu dětí a mládeže, poskytovat prostor pro jejich spontaneitu, uspokojovat potřeby nových dojmů, seberealizace, sociálních kontaktů, kladné citové odezvy, ale i poskytovat pocit bezpečí a jistoty.“³⁵

Z pedagogického hlediska má volný čas a péče o něj děti vést ke smysluplnému naplňování svého volného času, poskytnout mu základní orientaci v zájmových aktivitách.

Pohled zdravotně – hygienický

Sleduje, jak se dá správně podporovat zdravý tělesný i duševní vývoj člověka. Velmi podstatné je uspořádání režimu dne, respektování křivky výkonnosti jedince, hygiena prostředí i vztahů a hygiena duše. Správné naplnění volného času se pozitivně projevuje na zdravotním stavu osobnosti.³⁶

³⁴ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 1999. 232 s. ISBN 80 – 7178 – 295 – 5

³⁵ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 1999. 232 s. ISBN 80 – 7178 – 295 – 5

³⁶ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 1999. 232 s. ISBN 80 – 7178 – 295 – 5

Pohled sociologický a sociálně - psychologický

Zabývá se především prostředím, ve kterém děti vyrůstají a ve kterém svůj volný čas tráví, jelikož právě to přispívá k utváření jejich mezilidských vztahů a může je správným směrem kultivovat. Silný vliv zde má rodina a rodinné prostředí, které určují a předkládají sociální vzory. Vnější významným sociálním vlivem jsou média a hromadné sdělovací prostředky, zejména televize a internet.³⁷

Ekonomický pohled

Důležitým faktorem zde je otázka, kolik finančních prostředků je naše společnost do záležitostí týkajících se trávení volného času ochotna investovat. Rozsah těchto vynaložených prostředků pak svědčí o úrovni celé společnosti.³⁸

Pohled politický

Řeší problematiku toho, jak a v jakém množství stát prostřednictvím svých orgánů zasahuje do volného času obyvatelstva, jaká bude například školská politika, zainteresovanost státu v pomoci různým organizacím, sdružením a spolkům pracujících s dětmi a mládeží a také pracuje na přípravě profesionálních i dobrovolných pedagogů pro tuto činnost.³⁹

V knize *Teoretické zásady ve volném čase* analyzuje V. Spousta volný čas podle těchto specifických kritérií:

- **rozsah volného času**, je dán povinnostmi každého jedince;
- **náplň volného času**, je subjektivní;

³⁷ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 1999. 232 s. ISBN 80 – 7178 – 295 – 5

³⁸ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 1999. 232 s. ISBN 80 – 7178 – 295 – 5

³⁹ PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 1999. 232 s. ISBN 80 – 7178 – 295 – 5

- **struktura volného času**, prezentuje ji jako střídání povinností s odpočinku a zábavou⁴⁰

Jiné členění nám nabízí Vážanský ve své knize *Základy pedagogiky volného času*, kde uvádí své dva hlavní směry v chápání volného času a to směr negativní a pozitivní, které zde dále rozebírá.⁴¹

3.3 FAKTORY VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT

„Současný vývoj aktivit dětí a mládeže není příliš pozitivní. Prohlubuje se spíše pasivita, konzumnost, nenáročnost aktivit. Snižuje se frekvence aktivit obecně.“⁴²

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR dělí formy volnočasových aktivit do dvou jednoduchých skupin – aktivní a pasivní.

- **Aktivní formy:**

- fyzická aktivita, jež je realizována organizovaným i neorganizovaným sportem
- fyzická aktivita spojená s pohybem na čerstvém vzduchu
- společenská činnost realizovaná mimo domov
- jiná zábavná činnost, podporující rozvoj dítěte a odstraňující duševní napětí
- zájmová činnost - účast ve výtvarných přírodovědeckých, hudebních, nebo technických kroužcích

- **Pasivní formy**

V tomto případě se jedná o jakési akční vakuum ve volném čase mládeže, kde jako hlavní činnost převládá sledování televize a další mediální a virtuální aktivity. Nejčastější aktivitou je činnost spojená s počítačem a mobilním telefonem.⁴³

⁴⁰ SPOUSTA, V. et al. *Teoretické základy výchovy ve volném čase*. Masarykova univerzita, Pedagogická univerzita, Brno, 1994. 183 s. ISBN 80 – 210 – 1007 – X

⁴¹ VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Paido, 1995. 175 s. ISBN 80 – 901737 – 9 – 9

⁴² *Volný čas a prevence u dětí a mládeže*, MŠMT, 2002, 6 s.

⁴³ *Volný čas a prevence u dětí a mládeže*, MŠMT, 2002, 11 s.

Ve své knize *Pedagogika volného času: sociologická analýza postavení mládeže ve společnosti a její úlohy v procesech evropeizace a informatizace* uvádí Hájek svůj názor, že z psychologického hlediska je členění volného času do těchto dvou skupin značně problematické, neboť všechny činnosti, které jsou vykonávány, lze považovat za projev aktivity jedince.⁴⁴

Proto uvádíme rozdělení aktivit ve volném čase do podrobněji specifikovaných kategorií:

- Kulturní aktivity, díky nimž člověk získá nebo vytváří určité kulturní hodnoty
- sportovní aktivity
- sociální či společenské aktivity, které umožňují realizaci společenských kontaktů a mezilidských vztahů
- vzdělávací aktivity
- veřejné aktivity, v rámci nichž se řeší problémy komunity a celospolečenských problémů
- cestovatelské a rekreační aktivity
- pěstování koníčků a manuálních aktivit
- hry počítačové, deskové, karetní a virtuální⁴⁵

Nicméně faktem zůstává, že: „*volný čas mládeže a jeho naplňování vhodnými aktivitami hraje významnou roli při utváření osobnosti mladého člověka a při jeho pozitivní socializaci.*“⁴⁶

⁴⁴ HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogika volného času: sociologická analýza postavení mládeže ve společnosti a její úlohy v procesech evropeizace a informatizace*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2003, 105 s. Texty pro distanční studium.

⁴⁵ DUFFKOVÁ, Jana, Lukáš URBAN a Josef DUBSKÝ. *Sociologie životního stylu: sociologická analýza postavení mládeže ve společnosti a její úlohy v procesech evropeizace a informatizace*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 237 s. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-236.

⁴⁶ KRAUS, B. et al. *Středoškolská mládež a její svět na přelomu století*, s. 49

4. VLIV SOCIÁLNÍCH SÍTÍ NA MLÁDEŽ A VOLNÝ ČAS

Jednotná definice pro vymezení pojmu mládež v současné době neexistuje. Jinak na její definici pohlíží sociologie, jinak psychologie, či kriminologie. Všechny definice však mají společné znaky, jež zachycuje například *Pedagogický slovník*, který označuje mládež jako sociální skupinu lidí, která se nachází v životní etapě mezi dětstvím a dospělostí, tedy v období, kdy již ve společnosti neplní role dětí, ale také jim ještě není přiznána role dospělých.⁴⁷

Dalším velmi charakteristickým rysem této skupiny je zejména to, že se v podstatě jedná o „specifickou sociální skupinu, která není ještě plně výkonná ve sféře pracovní ani ve sféře společenské.“⁴⁸

Mládež také můžeme snadno odlišit od naší ostatní populace tím, že má svůj „charakteristický způsob chování a myšlení, jiný systém vzorů, norem a hodnot.“⁴⁹ Tento jejich systém vzorů, norem a hodnot je podstatným způsobem ovlivňován životním prostorem mládeže, jejich okolním světem, rodinou, vrstevnickou skupinou a v neposlední řadě také širším prostředím, jež v sobě zahrnuje působení nejrůznějších institucí, například školy, a místní a regionální organizace.

V současné době, s příchodem nových mediálních a informačních technologií, začal do značné míry formování a rozvoj osobnosti mládeže, utváření jejich názorů a žebříčků životních hodnot ovlivňovat rozvoj virtuálních sociálních sítí. Stal se nezbytnou každodenní součástí života mladých lidí a do značné míry naplňuje program trávení jejich volného času.

⁴⁷ PRŮCHA, J.; WALTEROVÁ, E.; MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*, s. 125

⁴⁸ KRAUS, B. et al. *Středoškolská mládež a její svět na přelomu století*, s. 9

⁴⁹ PRŮCHA, J.; WALTEROVÁ, E.; MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*, s. 125

Působí na jejich myšlení a jednání. Mladí si v nich vytváří svou virtuální image, jež se pro ně stává mnohdy důležitější než ta reálná.⁵⁰

Více než cokoli jiného dnes mladou generaci zajímá hromadění kontaktů na své sociální síti, neboť ta se stala ukazatelem a měřítkem jejich popularity mezi vrstevníky. Mladým lidem také již nestačí něco jen prožít, ale jelikož je člověk ve své přirozenosti tvor chlubitvých, je pro ně zcela zásadní o všem své okolí veřejně informovat a s napětím sledovat reakce a komentáře svých přátel. Mají strach být delší dobu offline, neboť tím ohrožují svou mediální sílu.⁵¹

Tímto tématem se bude dále zabírat celá výzkumná část bakalářské práce v její praktické části.

⁵⁰ MEDIAGURU, *Co hýbe mladou generací?* [online]. 2012, [cit. 2012-6-21]. Dostupný na WWW: <<http://www.mediaguru.cz/2012/06/co-hybe-mladou-generaci/#.UUMrtldfZ-M>>

⁵¹ MEDIAGURU, *Co hýbe mladou generací?* [online]. 2012, [cit. 2012-6-21]. Dostupný na WWW: <<http://www.mediaguru.cz/2012/06/co-hybe-mladou-generaci/#.UUMrtldfZ-M>>

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5. CÍLE A ÚKOLY PRAKTICKÉ ČÁSTI

Cílem výzkumné části bakalářské práce s názvem „Sociální sítě jako nový fenomén trávení volného času dětí a mládeže“ je zjistit, zda sociální sítě ovlivňují způsob trávení volného času našich dětí a mladých lidí a do jaké míry. Čemu především se na sociálních sítích věnují, zda na nich uvádějí osobní a pravdivé informace. Zároveň zjistíme, kterým dalším činností se mladí lidé ve volném čase věnují, zda jsou jejich činnosti spíše aktivní, nebo pasivní. Na základě zjištěných informací pak mohu potvrdit nebo vyvrátit stanovené předpoklady.

5.1 PŘEDPOKLADY VÝZKUMU

Předpoklad č. 1 Většina studentů 2. st. ZŠ a SŠ vlastní účet na některé sociální síti

Předpoklad č. 2 Facebook je nejpoužívanější sociální síť pro žáky 2. st. ZŠ a středoškoláky

Předpoklad č. 3 Nejvíce studenti využívají sociální sítě pro komunikaci

Předpoklad č. 4 Studenti by netrpěli absencí sociálních sítí

5.2 METODA VÝZKUMU

Pro výzkum ve své bakalářské práci jsem zvolila formu kvantitativního dotazníkového šetření. „Dotazník je formulář, do kterého jsou zaznamenávány výpovědi respondentů, ať se jedná o techniku dotazníku nebo rozhovoru. Formulář dotazníku je tedy nástrojem sběru anketních dat.“⁵² Výhodou dotazníkového šetření je shromáždění poměrně mnoha informací od respondentů v relativně krátkém čase, jeho snadná proveditelnost a zpracování. Dotazník určený pro potřeby této bakalářské práce obsahuje 20 uzavřených a polouzavřených otázek.

V úvodu dotazníku jsou shrnuty základní informace o cílech dotazníku a instrukce pro jeho zdárné vyplnění. Otázky v něm použité, mají za úkol zjistit, v jaké míře jsou mladí lidé vlastníky účtů na sociálních sítích, k jakým účelům je používají, zda si uvědomují rizika, jež

⁵² NOVOTNÁ, E. *Lokální ankety*. Praha: Oeconomica, 2004. s. 20

internetová komunikace skrývá a kolik svého volného času těmto virtuálním sociálním komunikacím obětují.

5.3 VÝZKUMNÝ VZOREK

Výzkum byl proveden na druhém stupni základní školy Jiřího z Poděbrad ve Strakonících a mezi studenty druhých ročníků oborů střední průmyslové školy Strakonice v období únor – březen 2013. Zúčastnilo se jej celkem 114 respondentů. Ze tříd 7.A a 7.B základní školy Jiřího z Poděbrad ve Strakonících celkem 38 žáků, a z oborů Počítačová grafika a CNC technika, Technická administrativa ve strojírenství, Řízení kvality, Grafika a design střední průmyslové školy dohromady 76 studentů.

Při sestavování struktury dotazníku jsem kladla velký důraz na to, aby výzkumné otázky splnily svůj účel, aby byly srozumitelné, stručné a jasné.

Na základní škole Jiřího z Poděbrad ve Strakonících mi bylo umožněno předat dotazníky do sedmých tříd prostřednictvím zástupce ředitele školy pana Mgr. Jiřího Johanese. Komunikace s touto školou byla velmi milá a vstřícná již díky osobním vazbám, jelikož nižší ročníky navštěvují mí dva synové. Vyplněné dotazníky jsem obdržela během jednoho týdne zpět. Taktéž tomu bylo při doručení dotazníků do druhých ročníků čtyř oborů střední průmyslové školy Strakonice, kde se této záležitosti ujala zástupkyně ředitele školy paní Mgr. Miroslava Telingerová.

Kategorie	Četnost odpovědí	%
Základní škola	38	33%
Střední průmyslová škola	76	67%

Tabulka 1 Rozložení respondentů

Graf 3. Rozložení respondentů

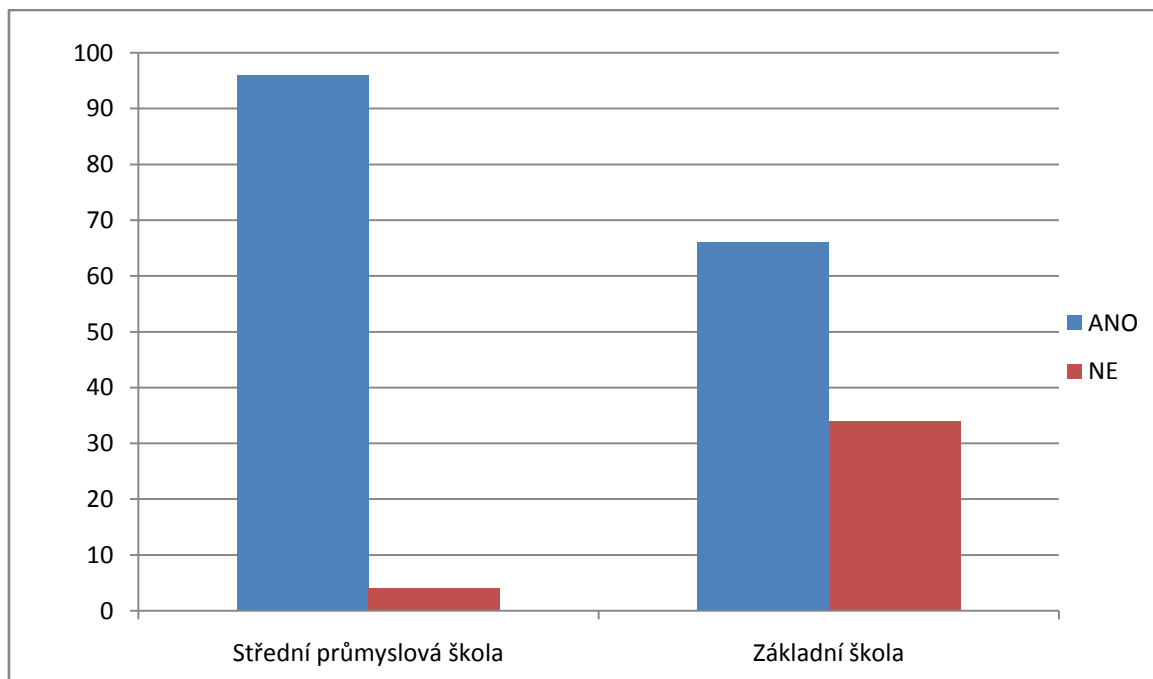
5.4 VYHODNOCENÍ A POPIS VÝSLEDKŮ VÝZKUMU

Výzkum byl zpracován kvantitativně za pomoci tabulek četností a grafů, v nichž jsou znázorněny odpovědi respondentů. V grafech jsou odpovědi zaznamenány podle odpovědi žáků základní školy a střední průmyslové školy v relativní četnosti, v absolutní četnosti a dohromady procentuálně.

Otázka č. 1 Jsi zaregistrovaný/á na nějaké sociální síti?

KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ		ČETNOST ODPOVĚDÍ	
	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA	%	ZÁKLADNÍ ŠKOLA	%
Ano	73	96%	25	66%
ne	3	4%	13	34%

Tabulka2 Jsi zaregistrovaný na nějaké sociální síti?

Graf 4 Jsi zaregistrovaný/á na nějaké sociální síti

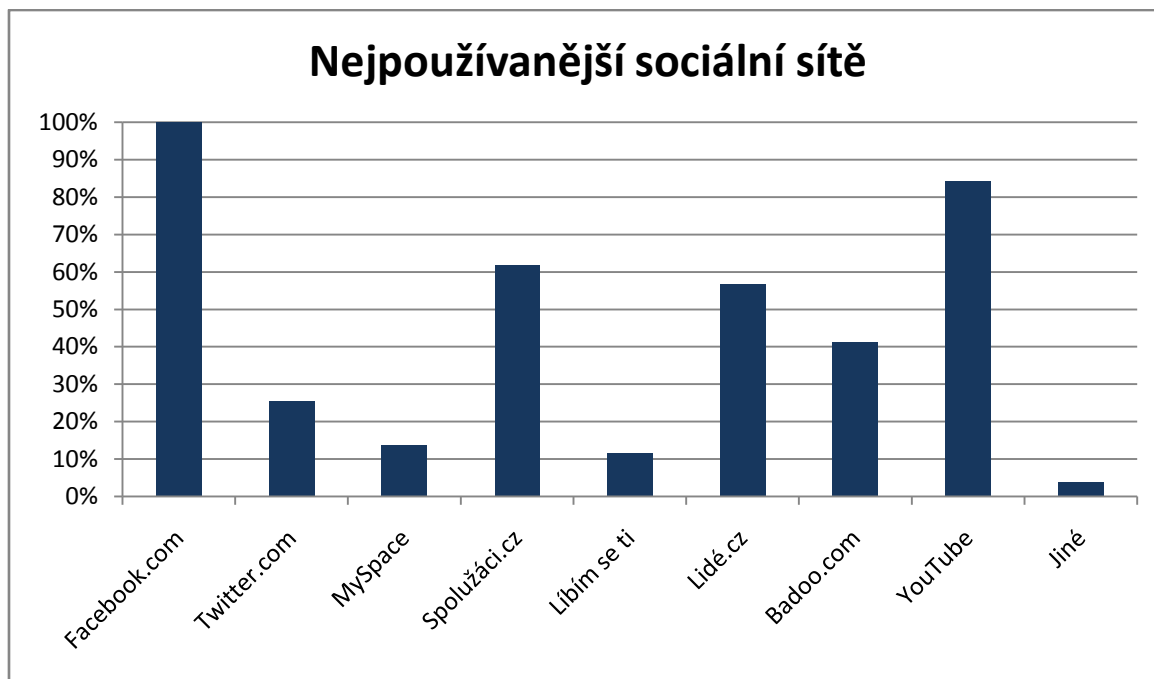
Z odpovědi na naši první výzkumnou otázku je zřejmé, že sociální sítě jsou mezi mládeží stále více rozšířené a oblíbené.

Z celkového počtu dotazovaných 114 studentů – 76 studentů střední školy a 38 žáků základní školy odpovědělo kladně, že jsou vlastníci účtu na některé z možných sociálních sítí na střední škole 73 (96%) a na základní škole 25 žáků (66%). 16 studentů na danou otázku v dotazníku odpovědělo záporně, že nejsou přihlášení na žádné sociální síti, tj. 3 studenti střední školy (4%) a 13 (34%) žáků základní školy.

Otázka č. 2 Na jaké sociální síti jsi zaregistrovaný/á?

KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%
Facebook.com	98	100%
Twitter.com	26	25,48%
MySpace	14	13,72%
Spolužáci.cz	63	61,74%
Líbím se ti	12	11,76%
Lidé.cz	58	56,84%
Badoo.com	42	41,16%
YouTube	86	84,28%
Jiné	4	3,92%

Tabulka 3 Nejpoužívanější sociální sítě

Graf 5 Nejpoužívanější sociální sítě

Z celkového počtu 98 studentů střední a základní školy majících svůj profil na sociálních sítích uvedlo celých 98 (100%), že je registrováno na Facebooku, Twitter vlastní 26 studentů (25,48%), síť MySpace sdílí pouhých 14 z dotázaných tj. (13,72), českou komunikační sociální síť Spolužáci má 63 respondentů (61,74%).

Na další české síti Líbím se ti je přihlášeno 12 studentů (11,76%), na Lidé.cz 58 (56,84%). Seznamovací sociální síť Badoo vlastní 42 studentů (41,16%) a další nejpoužívanější je služba YouTube, na níž má registraci 86 dotázaných (84,28%). Jiné sociální sítě uvedlo 4 studentů (3,92%), jedná se především o nově u nás pronikající službu Google+. U této otázky měli studenti možnost vybrat si z více odpovědí.

Otázka č. 3 Co tě motivovalo k tomu, založit si účet na sociální síti?

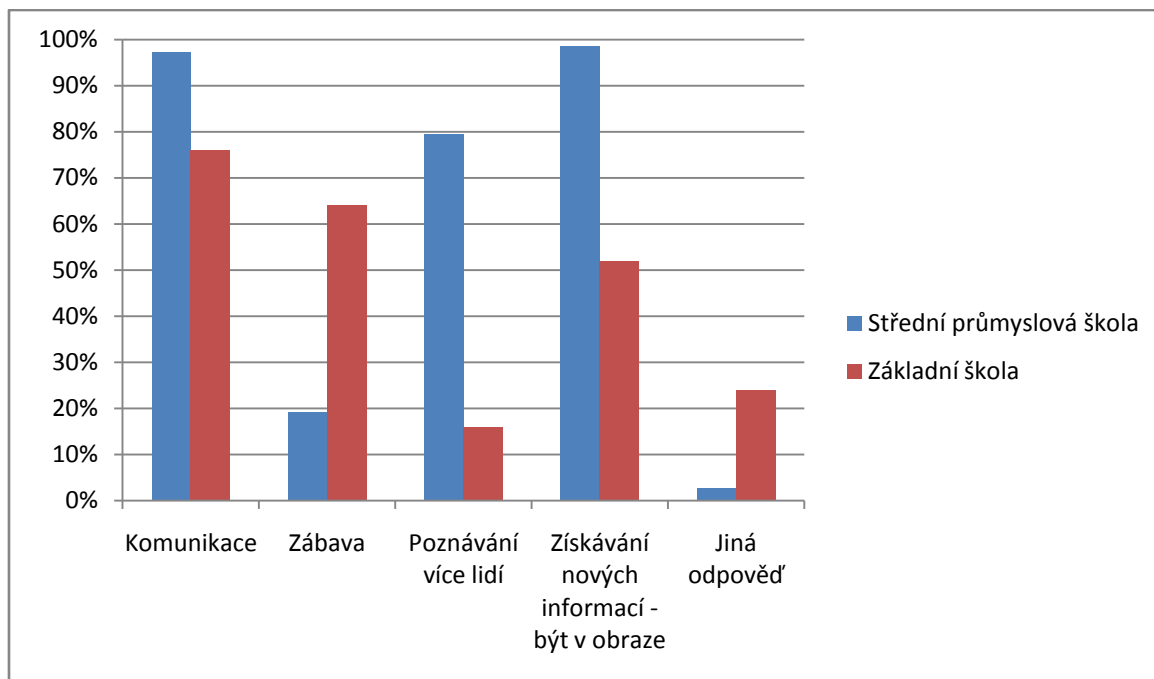
KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%	%
	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA	ZÁKLADNÍ ŠKOLA		
Komunikace	71	19	97,20%	76%
Zábava	14	16	19,10%	64%
Poznávání více lidí	58	4	79,50%	16%
Získávání informací – být v obraze	72	13	98,60%	52%
Jiná odpověď	2	6	2,70%	24%

Tabulka 4 Co tě motivovalo k tomu, založit si účet na sociální síti?

Komunikace byla pro mnohé dotazované jedním z podstatných důvodů, proč se na některé ze sociálních sítí zaregistrovat. Pro komunikaci odpovědělo na střední škole 71 dotázaných (97,20%) a 19 (76%) žáků základní školy. 14 studentů (19,10%) a 16 žáků (64%) se přihlásilo kvůli zábavě, 58 (79,50%) studentů a 4 žáci (16%) uvedli jako další důvod fakt, že se tím seznámí s více lidmi.

Touhu být v obraze či získávat aktuální informace, protože ostatní sociální sítě také mají, uvedlo 72 studentů (98,60%) a 13 žáků základní školy (52%). Mezi jiné odpovědi, kterých bylo mezi studenty střední školy 2 (2,70%) a žáky základní školy 6 (24%) patří například zvědavost, nuda a podobně.

Dotazovaní měli opět možnost volit více odpovědí.

Graf 6 Co tě motivovalo k tomu, založit si účet na sociální síti?

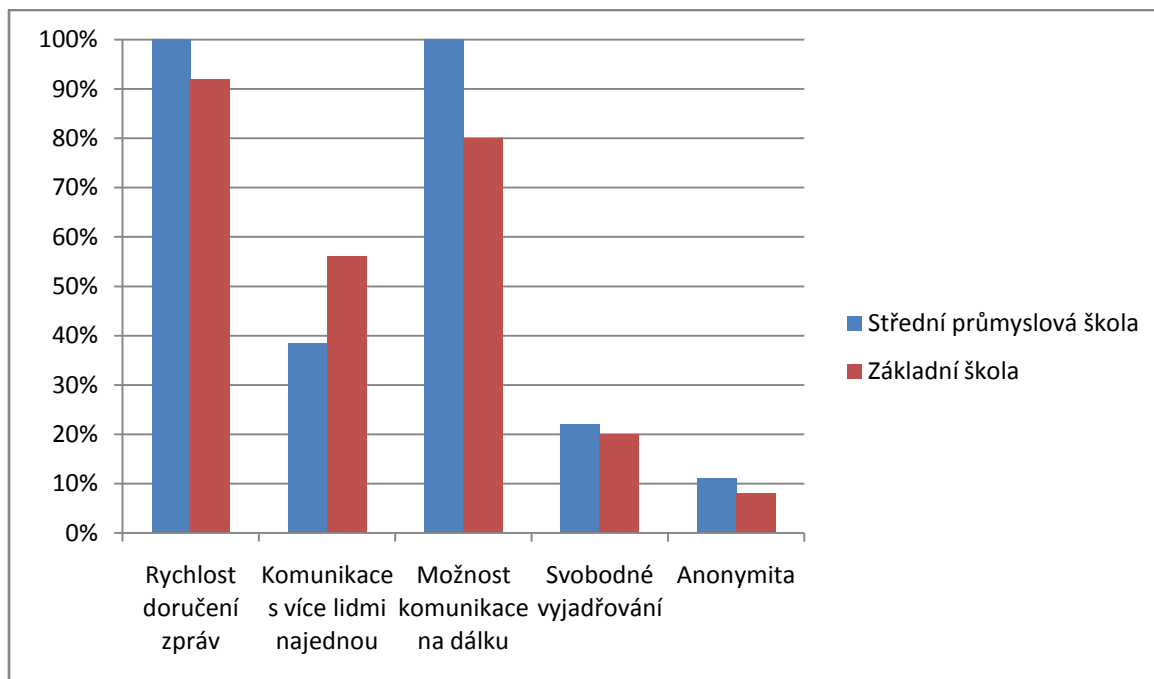
Otázka č. 4 Jaké především jsou podle tebe výhody internetové komunikace?

KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ STŘEDNÍ PRŮM. ŠKOLA	ČETNOST ODPOVĚDÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLA	%	%
Rychlost doručení zpráv	73	23	100%	92%
Komunikace s více lidmi najednou	28	14	38,40%	56%
Možnost komunikace na dálku	73	20	100%	80%
Svobodné vyjadřování	16	5	21,91%	20%
Anonymita	8	2	11%	8%

Tabulka 5 Jaké především jsou podle tebe výhody internetové komunikace?

Z celkového počtu dotázaných studentů, vidí rychlost doručení zpráv, 73 (100%) a žáků 23 (92%) jako jedno z prvořadých výhod elektronické komunikace. Stejně důležitý klad vidí 73 studentů (100%) a 20 žáků (80%) v možnosti komunikovat s někým na dálku, dále 28 studentů (38,40%) a 14 žáků (56%) zvolili odpověď komunikace s více lidmi najednou a možnost svobodného vyjadřování zaškrtnulo 16 studentů (21,91%) a 5 žáků (20%). K anonymitě se přiklonilo 8 studentů (11%) a 2 žáci základní školy (8%)

U otázky č. 4 byla možnost více odpovědí.

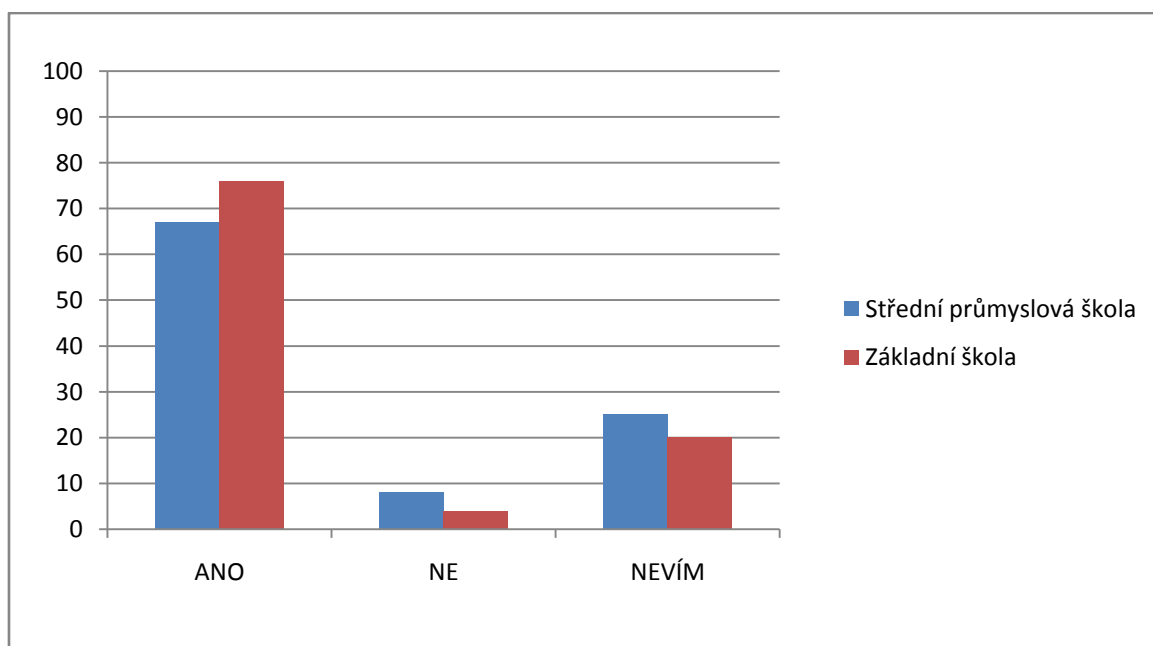
Graf 7 Jaké především jsou podle tebe výhody internetové komunikace?

Otázka č. 5 Je alespoň jeden tvých z rodičů informován o tom, že jsi registrovaný/á na sociální síti?

KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ		%	%
	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA	ZÁKLADNÍ ŠKOLA		
Ano	49	19	67%	76%
Ne	6	1	8%	4%
Nevím	18	5	25%	20%

Tabulka 6 Informovanost rodičů o účtu dítěte na sociálních sítích

Na otázku zda alespoň jeden z rodičů žáka/studenta ví, že má profil na sociální síti, odpovědělo kladně 49 studentů (67%) a 19 žáků (76%), odpověď nevím uvedlo 18 studentů (25%) a 5 žáků základní školy (20%), zápornou odpověď uvedlo 6 studentů (8%) a 1 žák (4%).

Graf 8 Informovanost rodičů o účtu dítěte na sociálních sítích

Otázka č. 6 Tvůj profil na sociální síti je:

KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ		%	%
	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA	ZÁKLADNÍ ŠKOLA		
Veřejný	10	6	14%	24%
Nastaven jen pro přátele	58	17	79%	68%
Jiná odpověď	5	2	7%	8%

Tabulka 7 Tvůj profil na sociální síti je

Veřejně přístupný a viditelný profil na sociální síti má 10 (14%) dotázaných studentů a 6 (24%) žáků. Nastavení profilu jen pro přátele má 58 (79%) studentů a 17 žáků (68%). Jinou odpověď, jež zahrnuje například vlastní nastavení, uvedlo 5 studentů (7%) a 2 žáci (8%).

Graf 9 Nastavení profilu

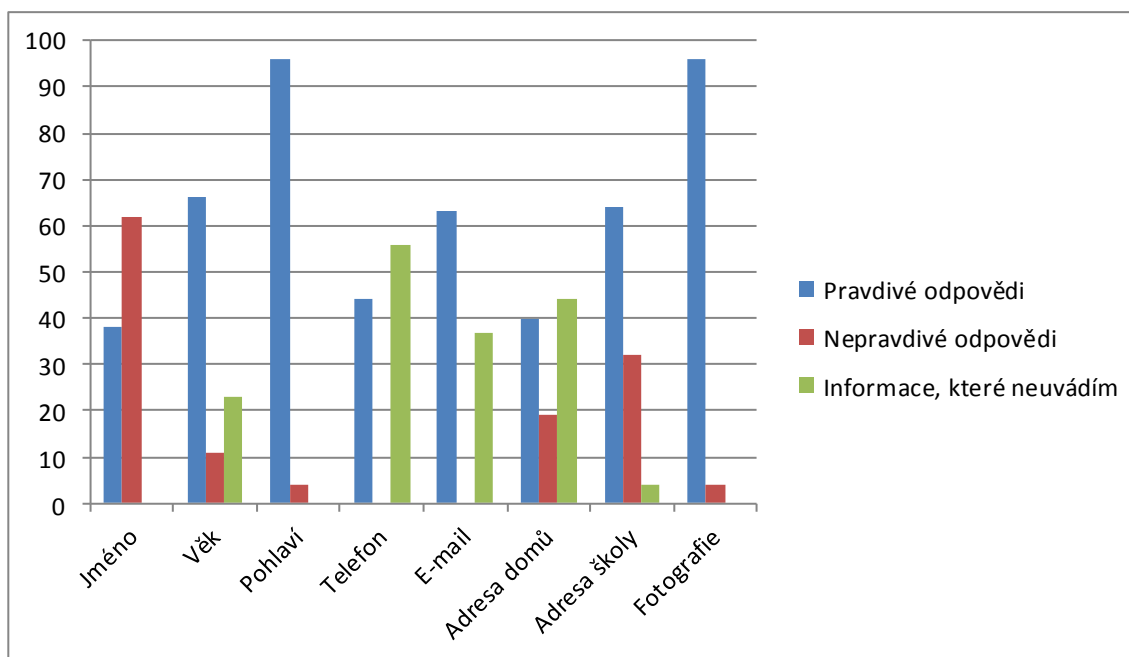
Otázka č. 7 Mezi osobní informace, které na sociální síti uvádíš, patří:

Jsou tyto informace pravdivé nebo nepravdivé?

a) střední průmyslová škola

KATEGORIE	ČETNOST PRAVDIVÝCH ODPOVĚDÍ	%	ČETNOST NEPRAVDIVÝCH ODPOVĚDÍ	%	ČETNOST ODPOVĚDÍ INFORMACE, JEŽ NEUVÁDÍM	%
Jméno	28	38%	45	62%	0	0%
Věk	48	66%	8	11%	17	23%
Pohlaví	70	96%	3	4%	0	0%
Telefon	32	44%	0	0%	41	56%
e-mail	46	63%	0	0%	27	37%
Adresa domů	29	40%	12	16%	32	44%
Adresa školy	47	64%	23	32%	3	4%
Fotografie	70	96%	3	4%	0	0%

Tabulka 8 Pravdivost, nepravdivost dat u středoškoláků

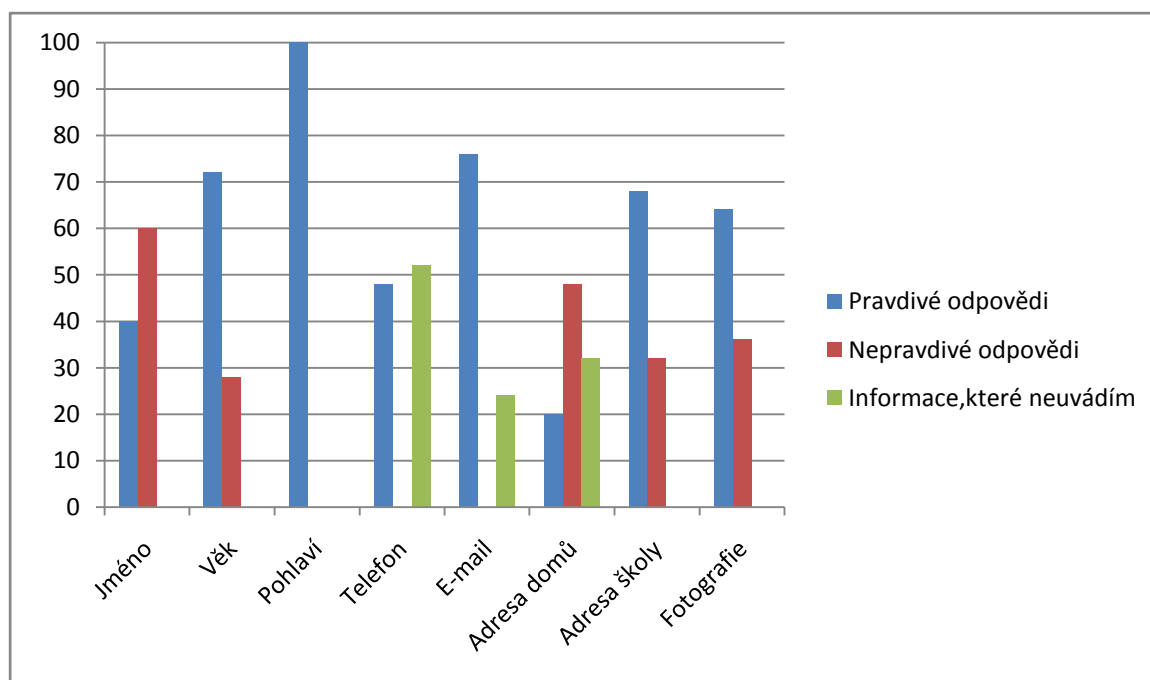

Graf 10 Pravdivost, nepravdivost dat u středoškoláků

b) základní škola

	Četnost pravdivých odpovědí	%	Četnost nepravdivých odpovědí	%	Četnost odpovědí informace, jež neuvádím	%
Jméno	10	40%	15	60%	0	0%
Věk	18	72%	7	28%	0	0%
Pohlaví	25	100%	0	0%	0	0%
Telefon	12	48%	0	0%	13	52%
e-mail	19	76%	0	0%	6	24%
Adresa domů	5	20%	12	48%	8	32%
Adresa školy	17	68%	8	32%	0	0%
Fotografie	16	64%	9	36%	0	0%

Tabulka 9 Pravdivost, nepravdivost dat u žáků základní školy

Graf 11 Pravdivost, nepravdivost dat u žáků základní školy

Otázka č. 7 se zaměřuje na pravdivost osobních údajů profilů uživatelů sociálních sítí. Z výzkumu vyplývá, že ze 73 dotázaných studentů na středních školách, uvádí své jméno na profilu pravdivě 28 studentů (38%), nepravdivě 45 (62%). Toto lze chápat četností přezdivek a zkratk jmen na profilu mladých lidí. Věk uvádí pravdivě 48 studentů (66%), nepravdivě 8 (11%), k tomu že přesný věk neuvádí, se přihlásilo 17 studentů (23%). Zejména mladé dívky rády svůj skutečný věk nezveřejňují, nebo jej mění. Pohlaví pravdivě zveřejňuje většina dotázaných, 70 studentů (96%), nepravdivě 3 (4%). Telefonní číslo na profilu sociální sítě pravdivě uvádí 32 studentů (44%), neuvádí jej vůbec 41 studentů (56%). Informaci o e-mailu pravdivě uvádí 46 mladých (63%), neuvádí ji 27 (37%). Adresu domů uvedlo podle pravdy 29 dotázaných (40%), nepravdivě 12 (16%), na profilu ji neuvádí 32 (44%). Adresu školy pravdivě zveřejňuje 47 (64%), nepravdivě 23 (32%) a neuvádí 3 (4%). Posledním bodem byla pravdivost fotografií, k ní se přihlásilo 70 studentů (96%), nepravdivost fotografií uvedli 3 studenti (4%).

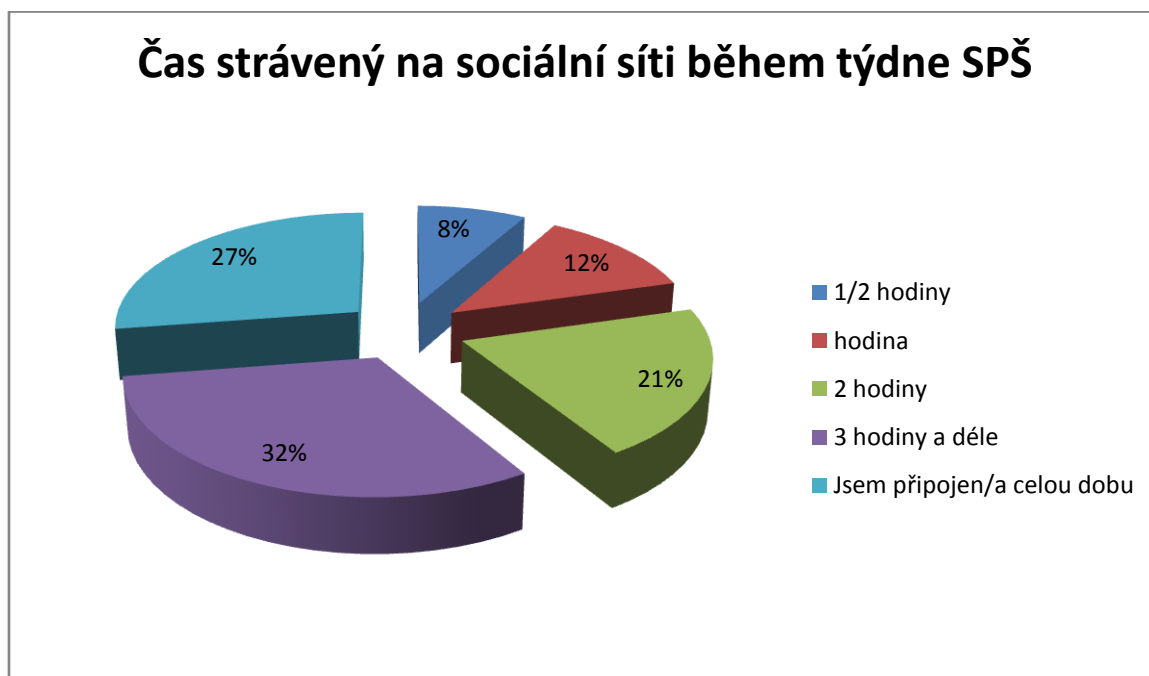
Na základní škole se k pravdivosti svých uváděných informací týkající se jména přihlásilo 10 žáků (40%), nepravdivě je uvádí 15 žáků (60%). Důvody jsou stejné jako u studentů střední průmyslové školy. Věk uvádí pravdivě 18 žáků (72%), zkresluje jej 7 (28%). Pohlaví pravdivě zveřejňují všichni dotázaní na základní škole tj. 25 žáků (100%). Informaci o telefonním čísle pravdivě udává 12 žáků (48%), 13 (52%) jej neudává. Svou e-mailovou

adresu zveřejňuje pravdivě 19 žáků (76%), neuvádí ji 6 (24%). Adresu domů má pravdivě 5 (20%) žáků, nepravdivě 12 (48%) žáků a neuvádí ji 8 žáků (32%). Informaci o adrese školy pravdivě udává 17 žáků (68%), nepravdivě 8 (32%) a fotografie má pravdivě 16 žáků (64%), nepravdivě 9 (36%).

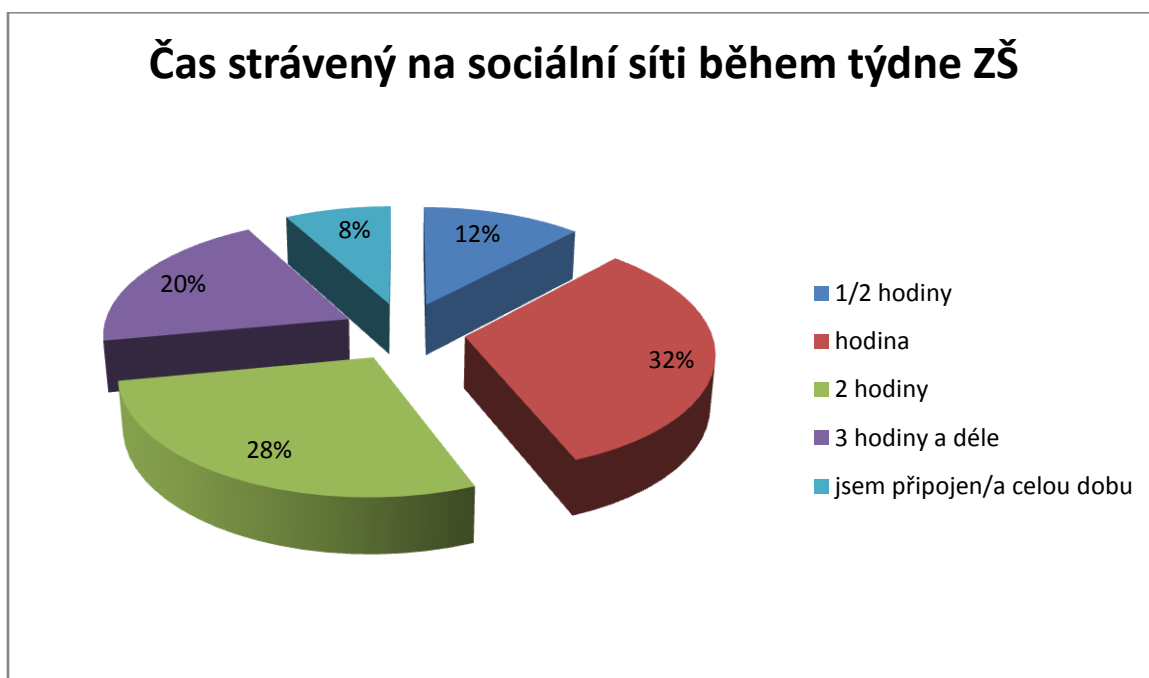
Otázka č. 8 Kolik hodin denně v průběhu školního týdne, trávíš na sociálních sítích?

KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%
	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA		ZÁKLADNÍ ŠKOLA	
½ hodiny	6	8%	3	12%
Hodinu	9	12%	8	32%
2 hodiny	15	21%	7	28%
3 hodiny a déle	23	32%	5	20%
Jsem připojen/a po celou dobu na PC	20	27%	2	8%

Tabulka 10 Čas strávený na sociální síti během týdne.

Graf 12 Čas trávený na sociální síti během týdne SPŠ

Graf 13 Čas strávený na sociální síti během týdne ZŠ

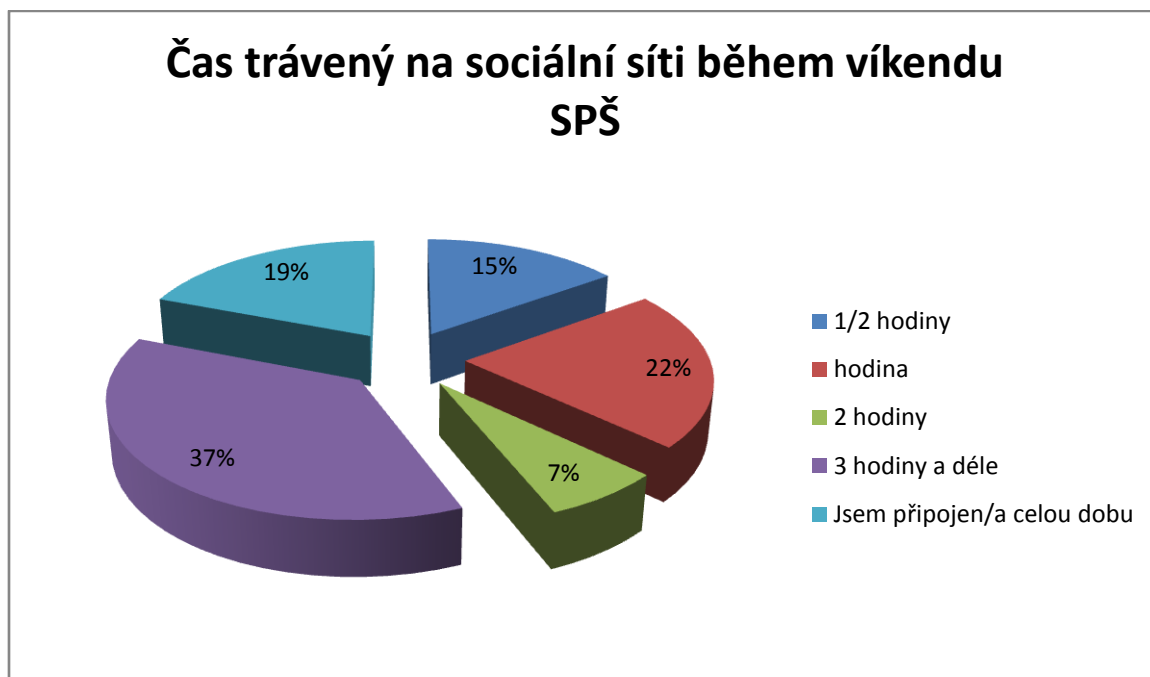
Z uvedených odpovědí na otázku č. 8 týkající se kvantity času stráveného připojením na některou sociální síť v průběhu studijního týdne vyplývá, že 1/2 hodiny každý den u ní stráví 6 studentů (8%) a 3 žáci (12%), hodinu 9 (12%) studentů a 8 žáků (32%), 2 hodiny 15 studentů (21%) a 7 žáků (28%), 3 hodiny 23 studentů (32%) a 5 žáků (20%) a k poslední odpovědi „Jsem připojen on-line po celou dobu, kdy mám zapnutý svůj počítač“ se přihlásilo 20 studentů (27%) a 2 žáci základní školy (8%).

Otázka č. 9 Kolik hodin denně během víkendu trávíš na sociálních sítích?

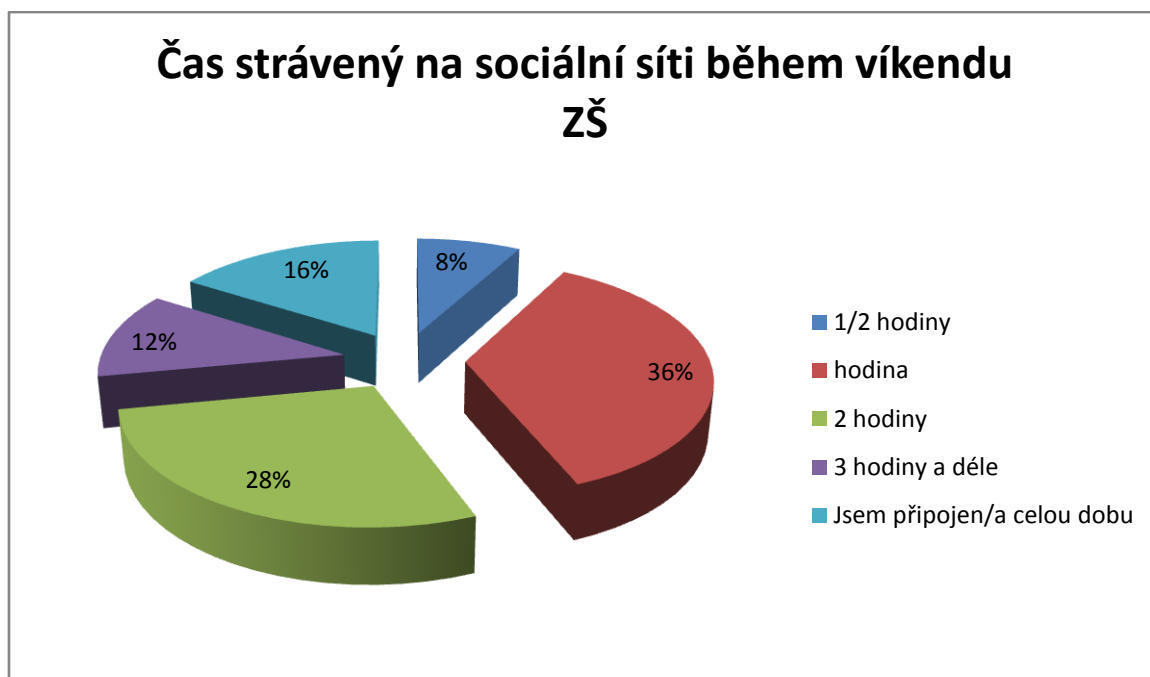
KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%
	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA		ZÁKLADNÍ ŠKOLA	
1/2 hodiny	11	15%	2	8%
Hodinu	16	22%	9	36%
2 hodiny	5	7%	7	28%
3 hodiny a déle	27	37%	3	12%
Jsem připojena po celou dobu na PC	14	19%	4	16%

Tabulka 11 Čas strávený na sociální síti během víkendu

Během víkendu tráví svůj volný čas na sociálních sítích kolem ½ hodiny denně 11(15%) dotázaných studentů a 2 žáci (8%), hodinu 16 studentů (22%) a 9 žáků (36%), 2 hodiny 5 studentů (7%), 7 žáků (28%), 3 hodiny a déle překvapivých 27 studentů (37%) a 3 žáci (12%) základní školy a připojeno po celou dobu zapnutí svého počítače zůstává 14 studentů (14%) střední průmyslové školy a 4 žáci (16%) školy základní.

Graf 13 Čas trávený studenty SPŠ na sociální síti během víkendu

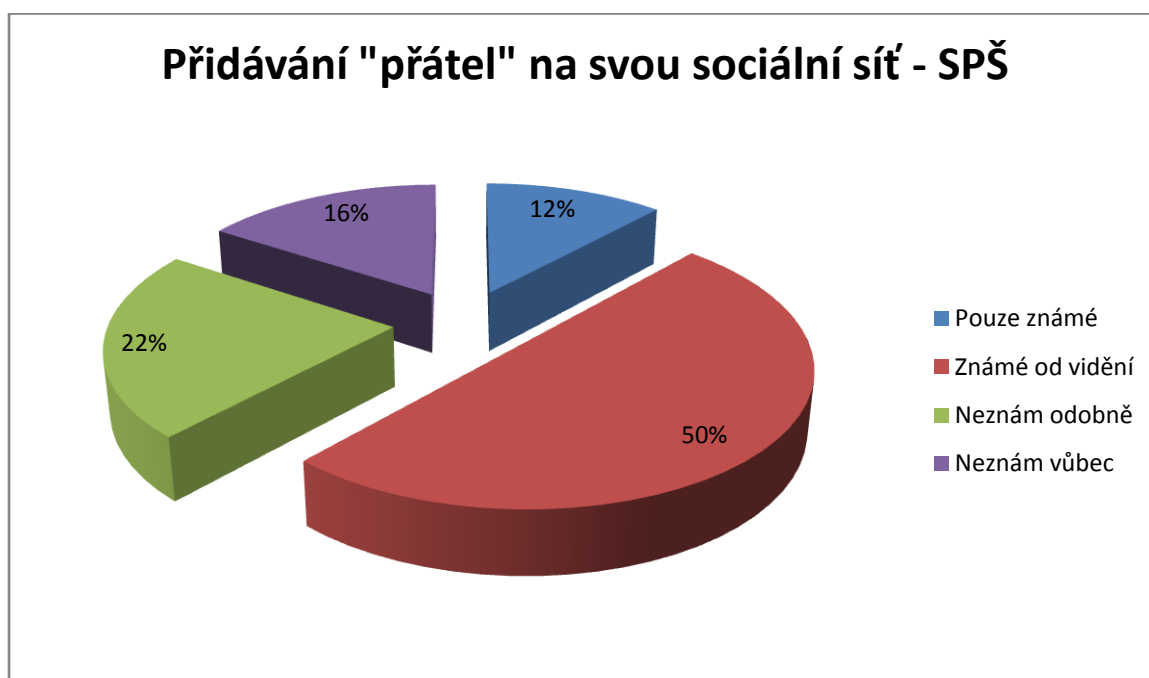
Graf 14 Čas trávený žáky ZŠ na sociální síti během víkendu

Otázka č. 10 Jaké přátele si přidáváš na sociální síť? Zakroužkuj prosím jednu možnost.

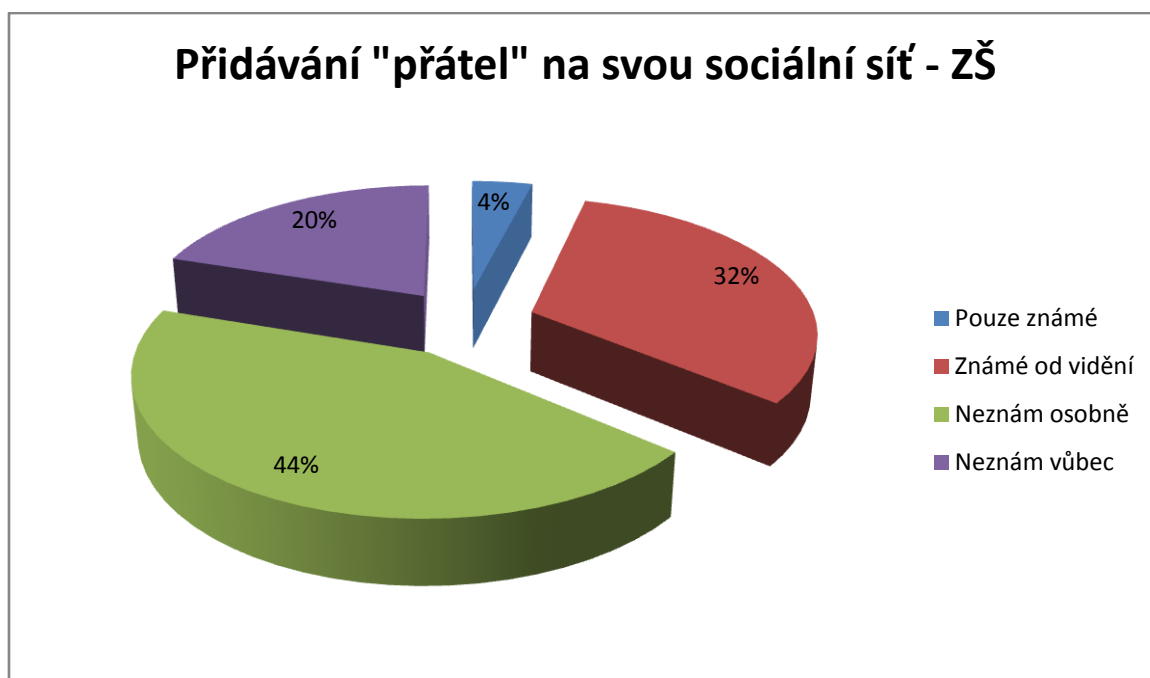
KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%
	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA		ZÁKLADNÍ ŠKOLA	
Pouze ty co znám	9	12%	1	4%
Přátele, s kterými jsem se alespoň jednou viděl/a	38	50%	8	32%
Přátele přátel, i když je neznám osobně	17	22%	11	44%
Osoby, které neznám	12	16%	5	20%

Tabulka 12 Druh lidí, jež si přidáváme jako přátele na svou sociální síť

Na otázku, zda si mladí lidé přidávají do skupiny svých přátel na sociální síti osoby, jež znají a jsou s nimi i v běžném kontaktu, nebo si přidávají do této skupiny také lidi zcela neznámé, odpovědělo 9 (12%) studentů střední školy a 1 (4%) žák školy základní, že pouze ty osoby, které zná, 38 (50%) studentů a 8 (32%) žáků uvedlo, že si do virtuálních přátel přidá lidi, s kterými se viděl/a alespoň jednou v životě, 17 (22%) studentů a 11 (44%) žáků zakroužkovalo možnost „Přidávám si i přátele svých přátel, přestože je osobně neznám“, a zcela neznámé osoby si do okruhu přátel přidá 12 (16%) studentů a 5 (20%) žáků základní školy.

Graf 15 Přidávání přátel na svou sociální síť SPŠ

Graf 16 Přidávání přátel na svou sociální síť ZŠ

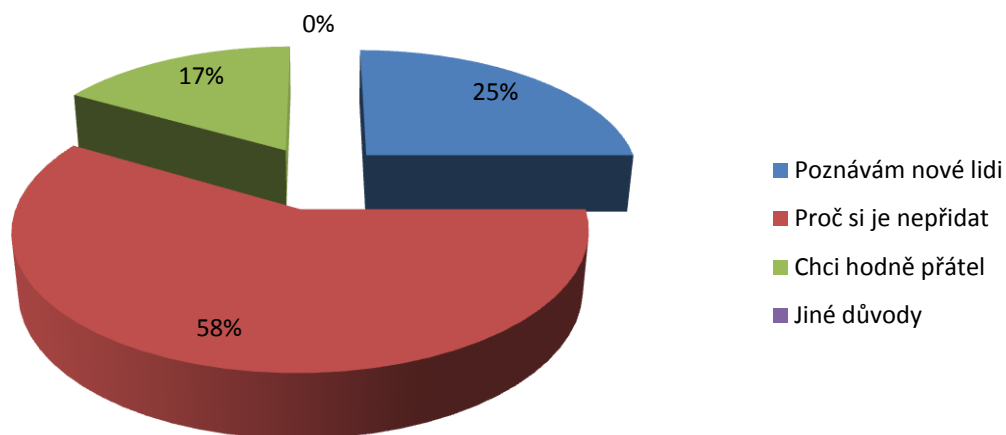
Otázka č. 11 Důvody, proč si přidávám neznámé „přátelé“

KATEGORIE	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA		ZÁKLADNÍ ŠKOLA	
	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%
Rád/a poznávám nové lidi	3	25%	1	20%
Proč si je nepřidat, když mě žádají o přátelství	7	58%	3	60%
Chci mít co nejvíce přátel	2	17%	1	20%
Jiné důvody	0	0%	0	0%

Tabulka 13 Důvody pro přidání neznámých přátel na profil sociální sítě

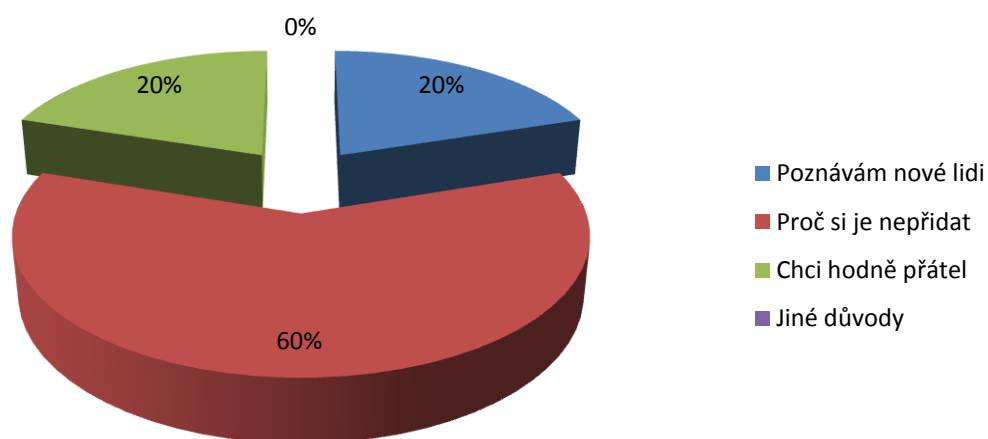
Mezi hlavní důvod proč si mladí lidé přidají do okruhu svých přátel na své sociální síti i osobu, kterou v životě neviděli a neznají ji, je pro ně paradoxně pouhý fakt, že je tento člověk o přátelství prostě požádal. Nemají důvod mu nevyhovět. Tato odpověď 7 (58%) studentů a 3 (60%) žáků základní školy potvrzuje nejnovější studie o tom, že mladí lidé vnímají množství svých přátel na sociální síti jako míru své popularity, míru toho, jak moc jsou „in“. 2 studenti (17%) a 1 žák (20%) odpověděli na tuto otázku podobně – prvořadá je touha mít co nejvíce přátel, 3 studenti (25%) a 1 žák (20%) pak uvedl odpověď, že se rádi seznamují s novými lidmi.

Důvody pro přidávání neznámých přátel na svou sociální síť - SPŠ

Graf 17 Důvody pro přidávání neznámých přátel na svou sociální síť - SPŠ

Důvody pro přidávání neznámých přátel na svou sociální síť - ZŠ

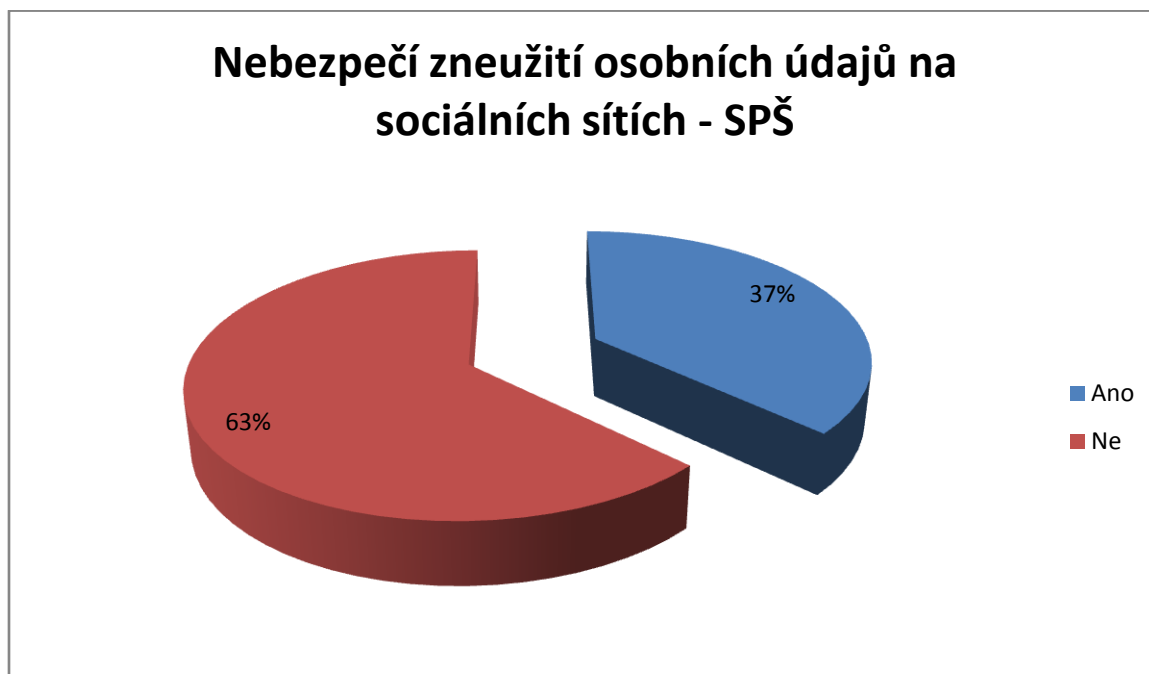
Graf 18 Důvody pro přidávání neznámých přátel na svou sociální síť - ZŠ

Otázka č. 12 Myslíš si, že může být sdílení tvého osobního obsahu a osobních informací na sociálních sítích nebezpečný?

KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%
	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA		ZÁKLADNÍ ŠKOLA	
Ano	27	37%	6	24%
ne	46	63%	19	76%

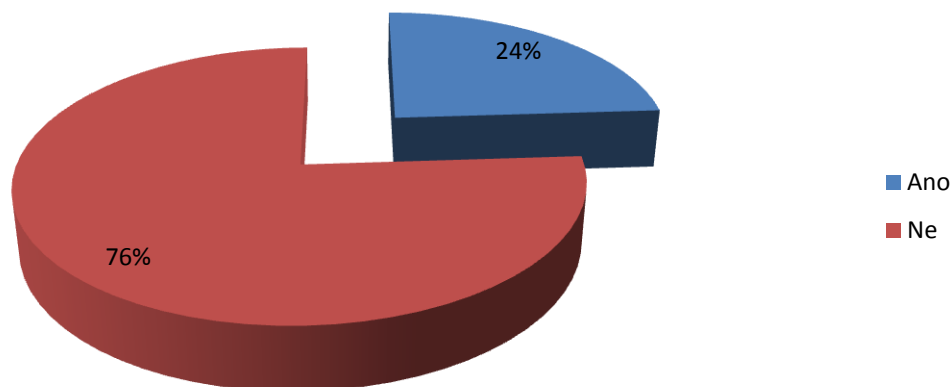
Tabulka 14 Bezpečnost osobních dat

Rizika, jež mohou přinášet uveřejněné osobní informace na sociálních sítích, si uvědomuje 27 studentů (37%) střední školy a 6 žáků (24%) druhého stupně základní školy, zbytek dotázaných 46 (63%) studentů a 19 žáků (76%) si myslí, že je to nijak nemůže ohrozit a že svá data zveřejňují pouze těm, kterým chtějí, či mají svůj účet dostatečně zabezpečený.

Graf 19 Myslíš si, že může být sdílení tvých osobních dat na sociálních sítích nebezpečné?

Nebezpečí zneužití osobních údajů na sociálních sítích - ZŠ

Graf 20 Myslíš si, že může být sdílení tvých osobních dat na sociálních sítích nebezpečné?

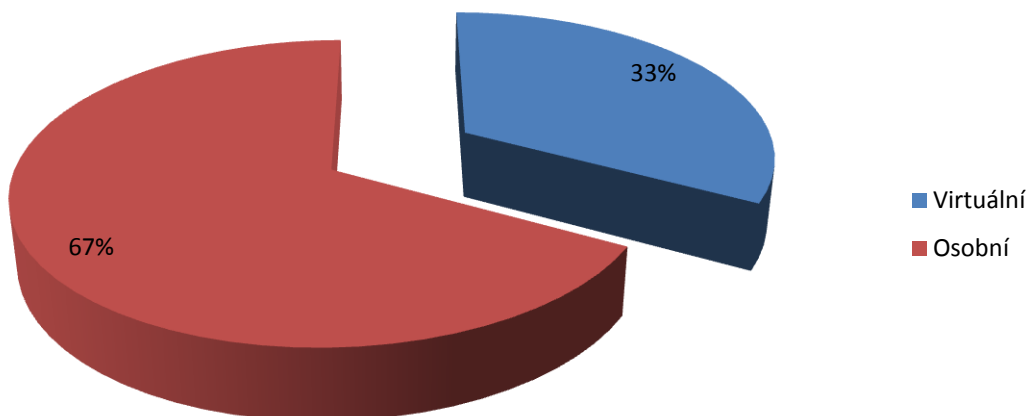
Otázka č. 13 Dáváš přednost spíše virtuální komunikaci s přáteli, nebo s nimi raději trávíš svůj volný čas mimo sociální sítě?

KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%
	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA		ZÁKLADNÍ ŠKOLA	
Virtuální komunikace	24	33%	6	24%
Mimo sociální sítě	49	67%	19	76%

Tabulka 15 Komunikace osobní versus virtuální

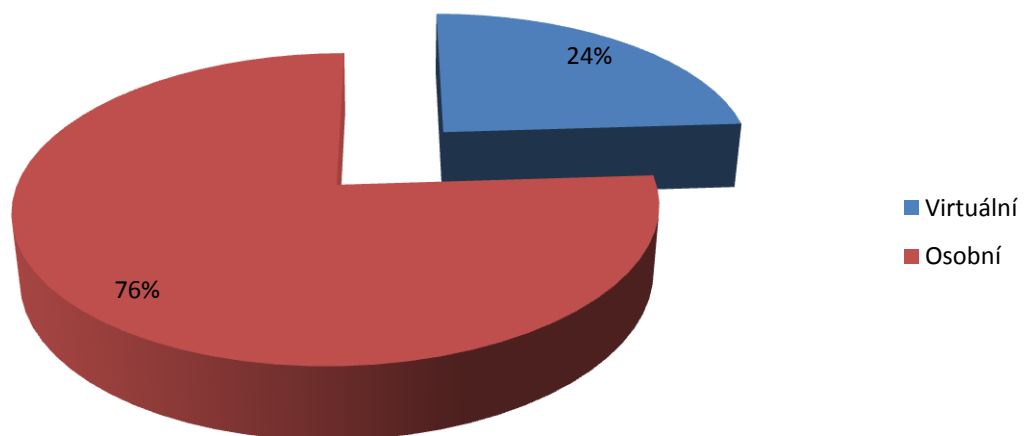
Na otázku, zda spolu mládež raději komunikuje přes internet, nebo spolu raději tráví čas mimo sociální sítě a komunikují tváří v tvář, odpovědělo kladně pro osobní kontakt 49 dotázaných studentů (67%) a 19 žáků (76%), 24 studentům (33%) a 6 žákům (24%) vyhovuje komunikace virtuální z tepla domova.

Komunikace s přáteli - SPŠ

Graf 21 Volba komunikace s přáteli - SPŠ

Komunikace s přáteli - ZŠ

Graf 22 Volba komunikace s přáteli - ZŠ

Otázka č. 14 S kolika ze svých virtuálních přátel, které máš na své sociální síti, se setkáváš i ve svém běžném životě?

KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%
	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA		ZÁKLADNÍ ŠKOLA	
Potkávám se se všemi	17	23%	12	48%
Potkávám se s větší polovinou	32	44%	9	36%
Vídám se s menší polovinou	19	26%	4	16%
Jen s mými nejbližšími	5	7%	0	0%

Tabulka 16 Četnost běžného kontaktu s virtuálními přáteli

Se svými přáteli, jež máme na sociálních sítích, se setkává i ve svém běžném, každodenním životě 17 studentů (23%) a 12 žáků (48%), 32 studentů (44%) a 9 žáků (36%) se setkává alespoň s větší polovinou z nich, 19 studentů (26%) a 4 žáci (16%) se vídá s menší polovinou svých virtuálních přátel a 5 studentů (7%) střední školy se setkává v běžném životě pouze s těmi nejbližšími.

Graf 23 Setkávání se s virtuálními přáteli v běžném životě

Graf 23 Setkávání se s virtuálními přáteli v běžném životě - ZŠ

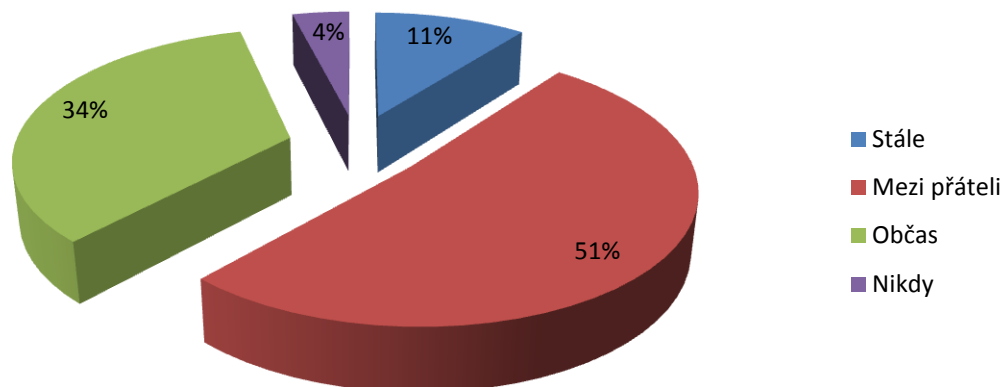
Otázka č. 15 Používáš ve své běžné verbální komunikaci zkratky, neboli akronymy, jež jsou typické pro zrychlenou komunikaci na sociálních sítích? (lol, btw, wtf...apod)

KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%
	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA		ZÁKLADNÍ ŠKOLA	
Stále	8	11%	4	10%
Jen mezi přáteli	39	51%	18	47%
Občas	26	34%	12	32%
Nikdy	3	4%	4	11%

Tabulka 17 Používání verbálních zkratk

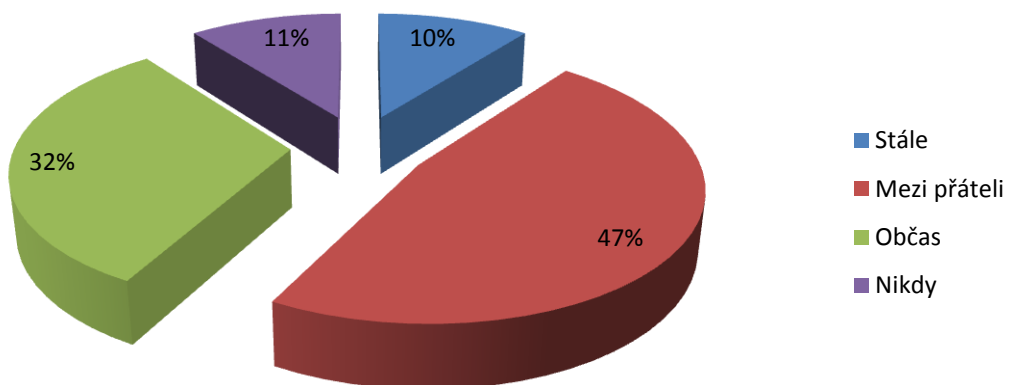
Verbální zkratky, neboli akronymy ve své běžné komunikaci používá 8 studentů (11%) a 4 žáci (10%) stále, aniž by si to sami kolikrát uvědomovali, 39 studentů (51%) a 18 žáků (47%) uvedlo, že pouze pokud jsou mezi přáteli, 26 studentů (34%) a 12 žáků (32%) občas a 3 studenti (4%) a 4 žáci (11%) uvedli, že akronymy nepoužívají ve své komunikaci nikdy. Myslím si, že právě odraz těchto, možná na první pohled nenápadných jevů, které z komunikace na sociálních sítích přejímáme do našeho běžného života, nejvíc vyjadřují to, jak nás tento rozrůstající se fenomén pomalu přetváří a ovlivňuje.

Používání akronymů ve verbální komunikaci - SPŠ

Graf 24 Používání akronymů v běžné verbální komunikaci – SPŠ

Používání akronymů ve verbální komunikaci - ZŠ

Graf 25 Používání akronymů v běžné verbální komunikaci - ZŠ

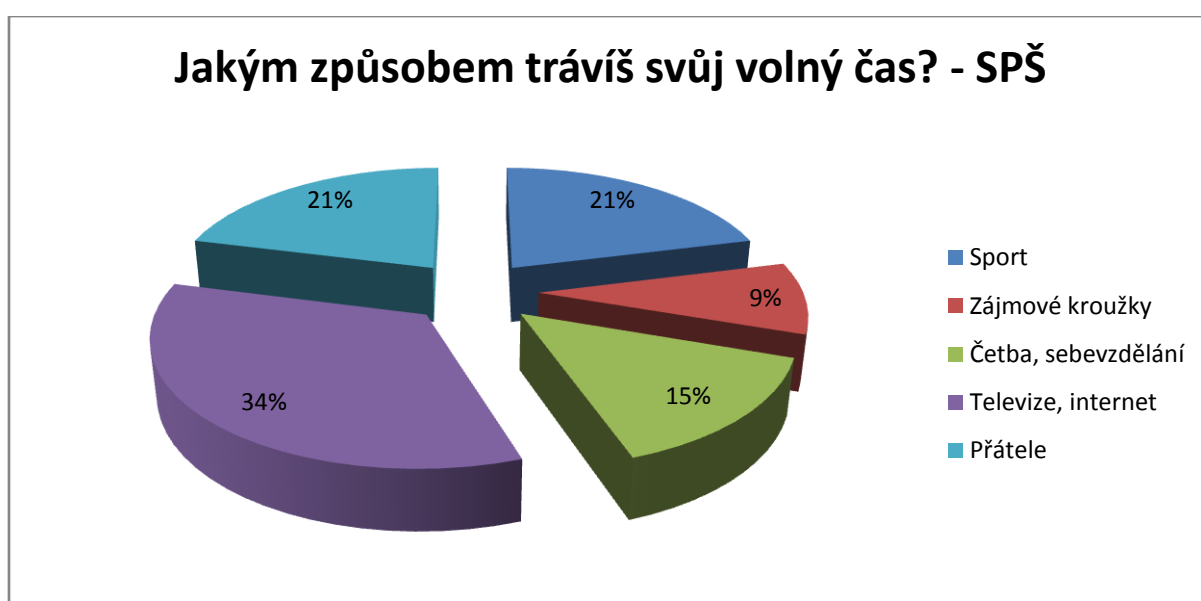
Otázka č.16 Jakým způsobem trávíš svůj volný čas?

KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%	ČETNOST ODPOVĚDÍ	%
	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA		ZÁKLADNÍ ŠKOLA	
Sport	16	21%	9	24%
Zájmové kroužky	7	9%	12	33%
Četba, sebevzdělání	11	15%	1	3%
Televize, internet	26	34%	2	5%
přátele	16	21%	13	35%

Tabulka 18 Trávení volného času mládeže

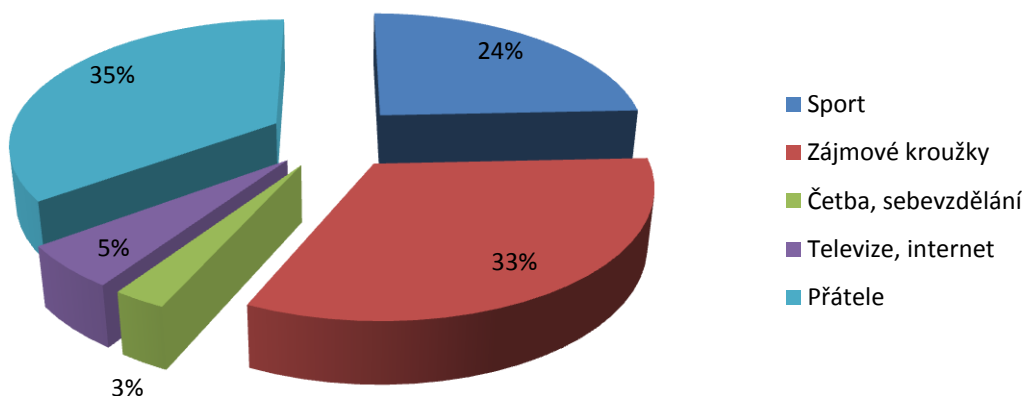
Odpovědi na otázku č. 16 jsou pro mou bakalářskou práci velmi podstatné. Ukážou nám rozdíl ve způsobu trávení volného času středoškolské mládeže a dětí na druhém stupni základní školy, jejichž volný čas je přeci jen ještě v určitém měřítku v režii a pod dohledem jejich rodičů. Také zjistíme, zda mladí tráví svůj volný čas raději aktivně, či pasivně.

Sportem tráví svůj volný čas 16 dotázaných studentů střední školy (21%) a 9 žáků (24%) školy základní. Zájmové kroužky uvádí 7 studentů (9%) a 12 žáků (33%), dále sebevzděláním a například četbou se ve svém volném čase rádi zabývá 11 studentů (15%) a 1 žák (3%). 26 studentů (34%) a 2 žáci (5%) uvedli jako svou nejčastější a nejoblíbenější volnočasovou aktivitu sledování TV pořadů, filmů, surfování na internetu. S přáteli tráví většinou svůj volný čas 16 (21%) dotázaných studentů a 13 žáků (35%) základní školy.

Graf 26 Jakým způsobem trávíš svůj volný čas? – SPŠ

Jakým způsobem trávíš svůj volný čas? - ZŠ

Graf 27 Jakým způsobem trávíš svůj volný čas? - ZŠ

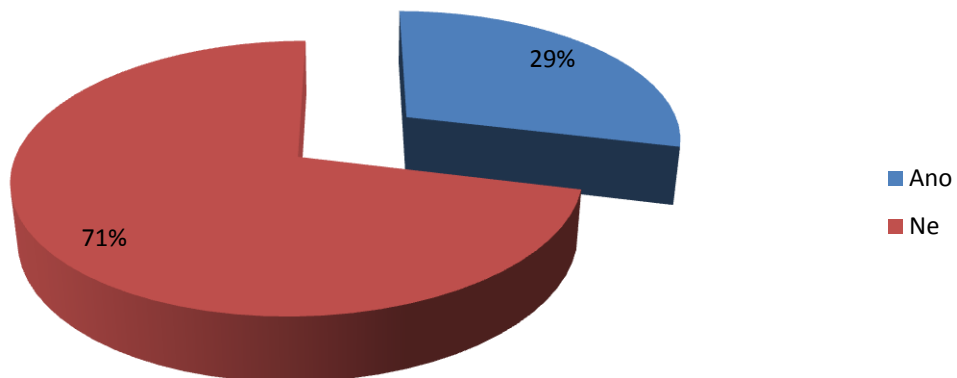
Otázka č. 17 Dokázal bys zrušit svůj profil na sociální síti?

KATEGORIE	ČETNOST ODPOVĚDÍ		ČETNOST ODPOVĚDÍ	
	STŘEDNÍ PRŮMYSLOVÁ ŠKOLA	%	ZÁKLADNÍ ŠKOLA	%
Ano	21	29%	3	12%
ne	52	71%	22	88%

Tabulka 19 Dokázal bys zrušit svůj profil na sociální síti?

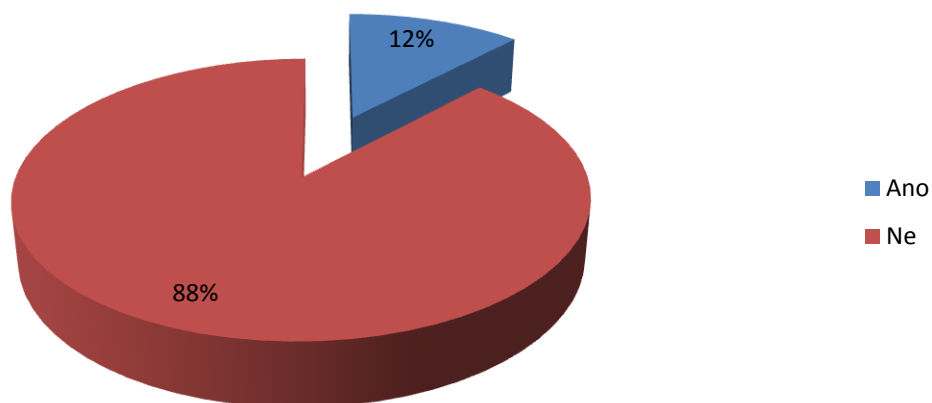
Odpověď na poslední otázku v našem dotazníku, by mohla vést k dalším zajímavým výzkumům a výsledkům. Ukazuje, že sociální sítě se již bezpochyby staly fenoménem nové doby v životě většiny z nás. Že podstatná část naší populace si bez ní už nedovede svůj běžný život představit. Z oslovených 73 studentů odpovědělo 52 (71%), že by svůj profil na sociální síti nikdy nezrušila, taktéž 22 (88%) žáků z 25 dotázaných. Zbytek 21 studentů (29%) a 3 žáci (12%) 7. třídy základní školy, by svůj profil buď zrušila, nebo by se bez něj obešla.

Dokázal bys zrušit svůj účet na sociální síti? - SPŠ

Graf 28 Dokázal bys zrušit svůj účet na sociální síti? – SPŠ

Dokázal bys zrušit svůj účet na sociální síti? - ZŠ

Graf 29 Dokázal bys zrušit svůj účet na sociální síti? - ZŠ

5.5 VYHODNOCENÍ VÝZKUMNÝCH PŘEDPOKLADŮ

Předpoklad č. 1 Většina studentů 2. st. ZŠ a SŠ vlastní účet na některé sociální síti

K potvrzení či vyvrácení výzkumného předpokladu, že většina žáků druhého stupně základní školy a studentů středních škol má svůj účet na některé z existujících sociálních sítí, nám sloužil výzkumný vzorek 38 žáků 7. třídy základní školy ve Strakoniciích a 76 dotazovaných studentů školy střední rovněž ve Strakoniciích a dotazníková otázka č. 1 Jsi zaregistrovaný/á na nějaké sociální síti?

Výzkumné šetření nám ukázalo, že z celkového počtu dotazovaných, 114 studentů, 76 studentů střední školy a 38 žáků základní školy odpovědělo kladně, že jsou vlastníci účtu na některé z možných sociálních sítí na střední škole 73 (96%) a na základní škole 25 žáků (66%). 16 studentů na danou otázku v dotazníku odpovědělo záporně, že nejsou přihlášení na žádné sociální síti, tj. 3 studenti střední školy (4%) a 13 (34%) žáků základní školy.

Předpoklad č. 1 se potvrdil – většina studentů je registrovaná na sociální síti.

Předpoklad č. 2 Facebook je nejpoužívanější sociální síti pro žáky 2. st. ZŠ a středoškoláky

Na předpoklad č. 2 se zaměřuje otázka č. 2 „Na jaké sociální síti jsi zaregistrovaný/á? Z celkového počtu 98 studentů střední a základní školy majících svůj profil na sociálních sítích uvedlo celých 98 (100%), že je registrováno na Facebooku, Twitter vlastní 26 studentů (25,48%), síť MySpace sdílí pouhých 14 z dotázaných tj. (13,72), českou komunikační sociální síť Spolužáci má 63 respondentů (61,74%).

Na další české síti Líbím se ti je přihlášeno 12 studentů (11,76%), na Lidé.cz 58 (56,84%). Seznamovací sociální síť Badoo vlastní 42 studentů (41,16%) a další nejpoužívanější je služba YouTube, na níž má registraci 86 dotázaných (84,28%). Jiné sociální síti uvedlo 4 studentů (3,92%), jedná se především o nově u nás pronikající službu Google +.

Předpoklad č. 2 se potvrdil – Facebook je mezi mládeží nejrozšířenější a nejvyužívanější sociální sítí.

Předpoklad č. 3 Nejvíce studenti využívají sociální sítě pro komunikaci

S předpokladem č. 3 souvisí naše otázka č. 3 „Co tě motivovalo k tomu, založit si účet na sociální sítí?“ Komunikace byla pro mnohé dotazované jedním z podstatných důvodů, proč se na některé ze sociálních sítí zaregistrovat. Pro komunikaci odpovědělo na střední škole 71 dotázaných (97,20%) a 19 (76%) žáků základní školy. 14 studentů (19,10%) a 16 žáků (64%) se přihlásilo kvůli zábavě, 58 (79,50%) studentů a 4 žáci (16%) uvedli jako další důvod fakt, že se tím seznámí s více lidmi.

Touhu být v obraze či získávat aktuální informace, protože ostatní sociální sítě také mají, uvedlo 72 studentů (98,60%) a 13 žáků základní školy (52%). Mezi jiné odpovědi, kterých bylo mezi studenty střední školy 2 (2,70%) a žáky základní školy 6 (24%) patří například zvědavost, nuda a podobně.

Předpoklad č. 3 byl výsledky výzkumu taktéž potvrzen – studenti využívají sociální sítě především jako prostředek vzájemné komunikace.

Předpoklad č. 4 Studenti by netrpěli absencí sociálních sítí

Tímto posledním předpokladem se zabývá také poslední dotazníková otázka č. 17 „Dokázal bys zrušit svůj profil na sociální sítí?“ Z oslovených 73 studentů odpovědělo 52, že by svůj profil na sociální sítí nikdy nezrušila, taktéž 22 žáků z 25 dotázaných. Zbytek 21 studentů a 3 žáci 7. třídy základní školy, by svůj profil buď zrušila, nebo by se bez něj obešla.

Předpoklad č. 4 byl vyvrácen – většina žáků a studentů by svůj účet na sociální sítí nezrušila.

ZÁVĚR

V současné době se téma sociálních sítí a jejich vlivu na život každého z nás, stalo součástí mnoha výzkumů, studií a diskusí. O tom, že jsou největším fenoménem dnešní doby a dříve či později pohltní každého z nás, již není pochyb.

Tato bakalářská práce se zaměřila především na to, jak silný vliv mají sociální sítě na život našich dětí a mládeže a zejména na to, jak působí na jejich volný čas. Dříve se mladí shlukovali na hřištích, spolu zde řešili nejrůznější problémy, sdělovali si zážitky, seznamovali se s okruhem dalších kamarádů a vyměňovali si informace. Dnes stačí pár „kliknutí“ z pohodlí domova aniž by museli vynaložit nějakou sebemenší aktivitu, přihlášení se na sociální síť, kde mají okruh svých přátel a známých a rázem ví o jejich pocitech, názorech, přáních a tužbách pomalu celý svět.

V teoretické části bakalářské práce jsem se zabývala problematikou sociálních sítí, jejich druhy, popsala jsem výhody i nevýhody virtuální komunikace v porovnání s komunikací „tváří v tvář“ a také to, jak se tento rychle se rozšiřující fenomén nenápadně vkrádá do jednotlivých oblastí našeho života a ovlivňuje tak osobnostní rozvoj mládeže, jejich mluvu a utváření pohledu na životní hodnoty a životní styl.

V praktické části bakalářské práce jsem formou dotazníkového šetření zjišťovala rozšířenost sociálních sítí mezi dětmi druhého stupně základní školy a středoškolskou mládeží. Snažila jsem se zjistit důvody, které je motivovaly si vůbec svůj profil na sociální síti vytvořit, k čemu především je využívají, zda si uvědomují možná rizika, jež mohou skrývat či přinášet a hlavně kolik svého volného času jim obětují na úkor sportu, kulturního vyžití či jiných aktivit. Snažila jsem se porovnat pohledy dětí s názory již skoro osobnostně zralého středoškolského jedince.

Stanovili jsme hypotézy, které se nám dotazníkovým šetřením buďto potvrdily, nebo vyvrátily. Průzkum ukázal mnoho zajímavých a podnětných zjištění, mě ovšem nejvíce překvapilo, že většina dětí na druhém stupni základní školy a mládeže na střední škole, si již svůj běžný, každodenní život bez existence sociálních sítí a toho, že by alespoň chvíli v průběhu dne nebyli „on-line“, nedokážou představit, až je to pro ně nemyslitelné a nepředstavitelné.

Cíl své bakalářské práce považuji za splněný.

6. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. PRŮCHA, J. a kol. *Pedagogický slovník*. 1. vydání. Praha: Portál, s.r.o., 1995. 292 s. ISBN 80-7178-029-4.
2. ŠMAHEL, David. Komunikace adolescentů v prostředí internetu. *Československá psychologie : Časopis pro psychologickou teorii a praxi*. 2003, roč. XLVII, č. 2, s. 144-156.
3. SAK, P., aj. *Člověk a vzdělání v informační společnosti*. Praha: Portál, 2007. s. 256
4. ŠMAHEL, D. *Psychologie a internet: děti dospělými, dospělí dětmi*. Praha: Triton, 2003.
5. KOPECKÝ, K. *Moderní trendy v elektronické komunikaci*. Olomouc: Hanex, 2007.
6. DIVÍNOVÁ, Radana. *Cybersex : Forma internetové komunikace*. Praha : TRITON s.r.o., 2005. 167 s. ISBN 80-7254-636-8. – str.27
7. RYBKA, Michal, MALÝ, Ondřej. *Jak komunikovat elektronicky*. Praha : Grada Publishing, s.r.o., 2002. 92 s. ISBN 80-247-0208-8. -str.20
8. VYBÍRAL, Zbyněk. Mění se lidská psychika v éře internetu?. *Psychologie DNES*. 2001, roč. 7, č. 3, s. 16-19.
9. HOFBAUER, B. *Děti, mládež a volný čas*. Praha: Portál, 2004. 176 s. ISBN 80 – 7178 – 927 - 5
10. VESELÁ, J. *Jak ve volném čase? I. díl*. Vysoká škola pedagogická v Hradci Králové, Gaudeamus, 1997. 121 s. ISBN 80 – 7041 – 146 – 5
11. PÁVKOVÁ, J. a kol. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 1999. 232 s. ISBN 80 – 7178 – 295 – 5

12. SPOUSTA, V. et al. *Teoretické základy výchovy ve volném čase*. Masarykova univerzita, Pedagogická univerzita, Brno, 1994. 183 s. ISBN 80 – 210 – 1007 – X

13. VÁŽANSKÝ, M. *Základy pedagogiky volného času*. Brno: Paido, 1995. 175 s. ISBN 80 – 901737 – 9 – 9

14. *Volný čas a prevence u dětí a mládeže*, MŠMT, 2002, 6 s.

15. HÁJEK, Bedřich, Břetislav HOFBAUER a Jiřina PÁVKOVÁ. *Pedagogika volného času: sociologická analýza postavení mládeže ve společnosti a její úlohy v procesech evropeizace a informatizace*. Vyd. 1. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2003, 105 s. Texty pro distanční studium.

16. DUFFKOVÁ, Jana, Lukáš URBAN a Josef DUBSKÝ. *Sociologie životního stylu: sociologická analýza postavení mládeže ve společnosti a její úlohy v procesech evropeizace a informatizace*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 237 s. Vysokoškolské učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3801-236.

17. KRAUS, B. et al. *Středoškolská mládež a její svět na přelomu století*, s. 49

18. PRŮCHA, J.; WALTEROVÁ, E.; MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*, s. 125

7. SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

1. NÝVLTOVÁ, T., Sociální síť. Kisk. [online]. 18. 06. 2010. [cit. 2011-08-09]. Dostupné z WWW: <http://kisk.phil.muni.cz/wiki/Soci%C3%A1ln%C3%AD_s%C3%ADt%C4%9B>

2. WIKIPEDIE.CZ, Sociální síť, [online] Dostupné na: <http://cs.wikipedia.org>

3. BORNOVÁ, L. ÚVOD DO SOCIÁLNÍCH SÍTÍ – IBM. [online]. 7.12.2011. [cit. 2013-06-12].<https://www.ibm.com/developerworks/community/wikis/home?lang=en#!/wiki/W2ee553>

718f13_4825_b4e6_343b81350b95/page/%C3%9Avod%20do%20soci%C3%A1ln%C3%ADch%20s%C3%ADt%C3%AD

3. WIKIPEDIE.CZ, MySpace, [online] Dostupné na: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Myspace>

4. Bc. MRKVA A., Diplomová práce, Bezpečnostní rizika internetových sociálních sítí, [online] http://dspace.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/15216/mrkva_2011_dp.pdf?sequence=2011.

5. MARKETING JOURNAL.CZ [online] Dostupné na WWW: http://www.m-journal.cz/cs/aktuality/jaky-je-skutecny-pocet-ceskych-uzivatelu-facebooku__s288x9161.html

6. MARTÍNEK, O. *Lide..cz*. Irecenze.net [online]. 08. 12. 2009. [cit. 2011-06-21]. Dostupné z WWW: <http://www.irecenze.net/lide-cz/>

7. SPOLUŽÁCI. CZ [online]. 2011 [cit. 2011-06-22]. Dostupné z WWW: <http://www.spoluzaci.cz/>

8. PÍRKO, M. *Proč je komunikace na Internetu jiná Lupa.cz* [online]. 19. 10. 2007. [cit. 2011-06-28]. Dostupné z WWW: <http://www.lupa.cz/clanky/psychologicke-aspekty-internetove-komunikace/>

9. Míra anonymity na internetu. *Absolut Beginner on WWWeb* [online]. 3003 [cit. 2009-03-14]. WWW: <http://www.abowe.brbla.net/1-kapitola-uzivatelske-minimum/bezpecnost-zaklady/anonymita-na-internetu.php>.

10. MEDIAGURU, *Co hýbe mladou generací?* [online]. 2012, [cit. 2012-6-21]. Dostupný na WWW: <http://www.mediaguru.cz/2012/06/co-hybe-mladou-generaci/#.UUMrtldfZ-M>

8. SEZNAM TABULEK

1. Rozložení respondentů
2. Jsi zaregistrovaný na nějaké sociální síti?
3. Nejpoužívanější sociální síť
4. Co tě motivovalo k tomu založit si účet na sociální síti.
5. Jaké především jsou podle tebe výhody internetové komunikace.
6. Informovanost rodičů o účtu dítěte na sociálních sítích.
7. Tvůj profil na sociálních sítích je.
8. Pravdivost, nepravdivost dat u středoškoláků.
9. Pravdivost, nepravdivost dat u žáků základní školy.
10. Čas strávený na sociální síti během týdne.
11. Čas strávený na sociální síti během víkendu.
12. Druhy lidí, jež si přidáváme jako přátele na svou sociální síť.
13. Důvody pro přidání neznámých přátel na profil sociální sítě.
14. Bezpečnost osobních dat.
15. Komunikace osobní vs. Virtuální.
16. Četnost běžného kontaktu s virtuálními přáteli.
17. Používání verbálních zkratk.
18. Trávení volného času mládeže.
19. Dokázal bys zrušit svůj profil na sociální síti?

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Věkové rozložení uživatelů Facebooku v ČR

Graf 2: Porovnání růstu sociálních sítí v ČR

Graf 3. Rozložení respondentů

Graf 4 Jsi zaregistrovaný/á na nějaké sociální síti

Graf 5 Nejpoužívanější sociální síť

Graf 6 Co tě motivovalo k tomu, založit si účet na sociální síti?

Graf 7 Jaké především jsou podle tebe výhody internetové komunikace?

Graf 8 Informovanost rodičů o účtu dítěte na sociálních sítích

Graf 9 Nastavení profilu

Graf 10 Pravdivost, nepravdivost dat u středoškoláků

Graf 11 Pravdivost, nepravdivost dat u žáků základní školy

Graf 12 Čas trávený na sociální síti během týdne SPŠ

Graf 13 Čas strávený na sociální síti během týdne ZŠ

Graf 14 Čas trávený žáky ZŠ na sociální síti během víkendu

Graf 15 Přidávání přátel na svou sociální síť SPŠ

Graf 16 Přidávání přátel na svou sociální síť ZŠ

Graf 17 Důvody pro přidávání neznámých přátel na svou sociální síť - SPŠ

Graf 18 Důvody pro přidávání neznámých přátel na svou sociální síť - ZŠ

Graf 19 Myslíš si, že může být sdílení tvých osobních dat na sociálních sítích nebezpečné?

Graf 20 Myslíš si, že může být sdílení tvých osobních dat na sociálních sítích nebezpečné?

Graf 21 Volba komunikace s přáteli - SPŠ

Graf 22 Volba komunikace s přáteli - ZŠ

Graf 23 Setkávání se s virtuálními přáteli v běžném životě - ZŠ

Graf 24 Používání akronymů v běžné verbální komunikaci – SPŠ

Graf 25 Používání akronymů v běžné verbální komunikaci - ZŠ

Graf 26 Jakým způsobem trávíš svůj volný čas? – SPŠ

Graf 27 Jakým způsobem trávíš svůj volný čas? - ZŠ

Graf 28 Dokázal bys zrušit svůj účet na sociální síti? – SPŠ

Graf 29 Dokázal bys zrušit svůj účet na sociální síti? - ZŠ

SEZNAM OBRÁZKŮ

obr. č. 1 Schéma propojení vazeb mezi uživateli sociální sítě

obr. č. 2 Přehled nejznámějších sociálních sítí

obr. č. 3 Oblíbenost jednotlivých sociálních sítí ve světě

obr. č. 4 Logo sociální sítě Facebook

obr. č. 5 Logo sociální serveru Lidé. cz

obr. č. 6 Logo serveru Spolužáci. cz

PŘÍLOHY

DOTAZNÍK

Vážení žáci a studenti, obracím se na Vás s žádostí o vyplnění tohoto dotazníku, který je zaměřen na problematiku sociálních sítí. Jeho cílem je zjistit kolik žáků na základní a střední škole má vlastní profil na sociální síti, kolik času tráví komunikací přes sociální sítě se svými přáteli a zda si uvědomují případná rizika, které mohou skrývat.

Dotazník je anonymní, proto Vás prosím o vyplnění pravdivých informací. Výsledky jsou důležité pro mou bakalářskou práci na téma „Sociální sítě jako nový fenomén trávení volného času dětí a mládeže.“

Velmi Vám děkuji.

Otázka č. 1 Jsi zaregistrovaný/á na nějaké sociální síti?

- a) Ano
- b) Ne

Otázka č. 2 Na jaké sociální síti jsi zaregistrovaný/á? Možnost více odpovědí

- a) Facebook
- b) Twitter
- c) MySpace
- d) Spolužáci
- e) Líbím se ti
- f) Lidé.cz
- g) Badoo.com
- h) YouTube
- ch) Jiné.....

Otázka č. 3 Co tě motivovalo k tomu, založit si účet na sociální síti? Možnost více odpovědí.

- a) Komunikace
- b) Zábava
- c) Seznámení se s více lidmi
- d) Získávání informací – být v obraze
- e) Jiná odpověď.....

Otázka č. 4 Jaké především jsou podle tebe výhody internetové komunikace? Možnost více odpovědí.

- a) Rychlost doručení zpráv
- b) Komunikace s více lidmi najednou
- c) Možnost komunikace na dálku
- d) Svobodné vyjadřování
- e) Anonymita

Otázka č. 5 Je alespoň jeden tvých z rodičů informován o tom, že jsi registrovaný/á na sociální síti?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

Otázka č. 6 Tvůj profil na sociální síti je:

- a) Veřejný
- b) Nastavení jen pro přátele
- c) Jiná odpověď.....

**Otázka č. 7 Mezi osobní informace, které na sociální síti uvádíš, patří:
Jsou tyto informace pravdivé nebo nepravdivé?**

- a) Jméno
- b) Věk
- c) Pohlaví
- d) Telefon
- e) e-mail
- f) Adresa domů
- g) Adresa školy
- h) Fotografie

Otázka č. 8 Kolik hodin denně v průběhu školního týdne, trávíš na sociálních sítích?

- a) ½ hodiny
- b) hodinu
- c) 2 hodiny
- d) 3 hodiny a déle
- e) Jsem on-line po celou dobu, kdy mám zapnutý PC

Otázka č. 9 Kolik hodin denně během víkendu trávíš na sociálních sítích?

- a) ½ hodiny
- b) hodinu
- c) 2 hodiny
- d) 3 hodiny a déle
- e) Jsem on-line po celou dobu, kdy mám zapnutý PC

Otázka č. 10 Jaké přátele si přidáváš na sociální síť? Zakroužkuj prosím jednu možnost.

- a) Pouze ty co znám
- b) Přátele, s kterými jsem se alespoň jednou viděl/a
- c) Přátele přátel, i když je neznám osobně
- d) Osoby, které neznám

Otázka č. 11 Důvody, proč si přidávám neznámé „přátele“

- a) Rád/a poznávám nové lidi
- b) Proč si je nepřidat, když mě žádají o přátelství
- c) Chci mít co nejvíce přátel
- d) Jiné důvody

Otázka č. 12 Myslíš si, že může být sdílení tvého osobního obsahu a osobních informací na sociálních sítích nebezpečný?

- a) Ano
- b) Ne

Otázka č. 13 Dáváš přednost spíše virtuální komunikaci s přáteli, nebo s nimi raději trávíš svůj volný čas mimo sociální sítě?

- a) Virtuální komunikace
- b) Mimo sociální sítě

Otázka č. 14 S kolika ze svých virtuálních přátel, které máš na své sociální síti, se setkáváš i ve svém běžném životě?

- a) Potkávám se se všemi
- b) Potkávám se s větší polovinou
- c) Vídám se s menší polovinou
- d) Jen s mými nejbližšími přáteli

Otázka č. 15 Používáš ve své běžné verbální komunikaci zkratky, neboli akronymy, jež jsou typické pro zrychlenou komunikaci na sociálních sítích? (lol, btw, wtf...apod)

- a) Stále
- b) Jen mezi přáteli
- c) Občas
- d) Nikdy

Otázka č.16 Jakým způsobem trávíš svůj volný čas?

- a) Sport
- b) Zájmové kroužky
- c) Četba, sebevzdělání
- d) Televize, internet
- e) Přátele

Otázka č. 17 Dokázal bys zrušit svůj profil na sociální síti?

- a) Ano
- b) Ne